

'ఎవరెస్టు' సిమెంటు
రేకులు, పైపులు, గోమోర్
అమోనియం ఫాస్ఫేటు, 28-28
యూరియా, ప్యూరికం పెన్సి సూపరు
ఫాస్ఫేటు, పురుగుల మందులు
దొరకుచోటు:

పెద్దిశెట్టి సత్యనారాయణ
(కాల్ పెక్కు పెట్రోలులుంటు ఎదురుగ)
గూడూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

నంపుటి 41 ★

నంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

★ నంచిక 1

4-1-69 తేది శనివారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ రీరామమూర్తి లో
'KIRAN'
పాతాళ మృగ రాకాసులు
మహాసముద్రాలను కట్టోలం చేసి
భీకరజంతువుల భయంకర
యుద్ధచిత్రం.
(సినిమాస్కోప్) (కలర్)

చంద్రమండల విజేతలు ఫ్యాంక్ బార్బెరా, జేమ్స్ లోవెల్, విలియం యాండర్సన్

పాతవాటిని పూర్తి చేయడానికి తప్ప కొత్తపనులు తలపెట్టడానికి వీలులేని రాష్ట్ర నాల్గవ ప్రణాళిక

ఎలాగైతేనేమి మూడు సంవత్సరాల
నంతరమైనా నరే ష్యాంలికా నంబువారు
నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికా ఐదవ ఎంత
వందలాది శత్రుయందారు. దేశంలో,
రాష్ట్రాల్లో ఇందువల్ల అనిశ్చిత వర్ణితి
కొనిపోయినమాట గణమే కాని, ఇంత
దీనిలో మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత
వరకు గట్టికామనుకొనడానికి వీలేదు.

మనరాష్ట్రం శే వ లం వ్యవసాయ
ప్రదేశంగానే వుండిపోతుంటే పారిశ్రామిక
రంగాను, ఇతర రంగాల్లోను అభ్యున్నతి
చెందాలంటే కనీసం రూ 700 కోట్లతో
చతుర్థ ప్రణాళికను రూపొందించాలని
రాష్ట్రప్రభుత్వం నియమించిన ఆర్థిక గుర్తు
లు, పరిపాలకులు ఇతర నలవోదాడు

గర్హయందారు. రూ 700 కోట్లు అంటే
మూడవ ప్రణాళిక క్రింద మనం వెర్చిం
దిన రూ 360 కోట్లకు దాదాపు రెండింత
లన్నమాట. కాని శేంద్యనవాయం అను

మా హైదరాబాద్ విశేషం

కున్నంత ఉండడమొనరి వ్యత్యాసాలు
సైతాను రూ 620 కోట్లకు దిందారు.

కాని శేంద్యనవాయం, రాష్ట్రప్రభు
త్వం తమ స్వంతవ్యయంతో అర్థం
చగల అదనపు వనరులతో ముడిపడి
వుంటుంది కనుక అంభరాష్ట్రపు నాల్గవ

ప్రణాళిక రూ 350 కోట్లకు మించకపో
వచ్చునని తోస్తున్నది.

ఈ వారంలో ఢిల్లీలో జరిగిన అర్థి
వృద్ధిమండలి సమావేశం జరుగుతుంది. అ
తరువాతకాని నాల్గవ ప్రణాళిక స్వరూప
స్వరూపం రూపకల్పన జరుగుతుంది. ఇదా
రాష్ట్రప్రణాళికలకు అర్థివృద్ధి కార్యక్రమా
లకు పూర్వసరే ఉదాహరణగా శేంద్ర
నవాయం లక్ష్యావధికం. ఈ విషయం
రాష్ట్రప్రభుత్వాధినేతలకు తీరని అకా
రంగాన్ని కలిగించింది.

శ్రీ శం వారం రాష్ట్ర భూమిశాసనా
ధ్యాయ వార్షిక సమావేశంలో ప్రసం
గిస్తూ బాగా బుద్ధివంధుడైన వ్యత్యాసాలు
—కొరవ రి వ పేజీలో

నెల్లూరుమునిసిపాలిటీ దుబారా తీర్తానాలు చేర్చెను, కొన్నిలర్లు వీధుల్లో తిరగడానికి ఒక వ్యానట! పట్టణ పాలిమేరల్లో సింహద్వారాలు నిర్మిస్తారట!

మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ల పోరాట
పోరాట-అర్థివృద్ధివస్తులు చేయించేందుకు
గాను పురపాలకసంఘం అధికారంలో రాగి
దమ్మడిఅయినా మిగల్చుకుంటాపోయారని
యివ్వబట్టగా, యిన్నెల్లగా అడేవనిగా
అడిపోసుకుంటూ కాలంగడువు తూ
వద్దారు నెల్లూరు మున్సిపల్ చేర్చేకా
వర్కులు. అవునుకాబోలు ననుకుంటావుం
డినాంమనం. అమధ్య కౌన్సిలర్లు తమకమ
వార్డుల్లో కలా నాలుగులెట్లు, రెండు కులా
యిలు పెట్టించమని ప్రాధేయపడితే దమ్మ

లేదు అంటూ కొలగకొనుకుపోతుండినారు
చేర్చేకాగారు. అవునుపావం దమ్మలేక
చేర్చేకాగారు గణంగానే అవనవస్తున్నారు

మా విశేషం

కాబోలుననుకుంటావద్దాం.
అట్లాంటి చేర్చేకా-ఇ వ్యయ పట్టణ
వీధుల్లో నమయం వచ్చిన వ్యయ
చకచకా తిరగడానికి, వోక్క చేర్చేకా

గారేకాకుండా కొన్నిలర్లుకూడా, ముఖ్య
అధికారులకూడా 'మున్సిపల్ వనరుల
నక్కర తగ్గి' వేగంగా తిరిగిరావడానికి
యోగ్యంగా, అనువుగావుండేందుకు ఒక
పుష్కరవిమానంవంటి వ్యానును మున్సి
పాలిటీదమ్మతో కొనుగోలుచేసేందుకు తన
స్వహస్తంతో మొన్న పాతనంవత్సరం
అఖరులో, 28 తేది, తిరిగిన కొన్ని
సమావేశంలో వోకతీర్మానం లిఖించారు.

ఈ వ్యాను కొనడానికి చూపబడిన
సాకు చూడండి. 'హెల్త్ ప్రావగాండా'
(అరోగ్యప్రదారం) మరియు 'జాయింట్
ఇన్ స్పెక్టరు (నమస్తి తగ్గి) కోసంగా
మున్సిపల్ వర్కి హెల్త్ డిపార్టుమెంటు
కట ఈ వ్యాను. ఇందుకోసమని అంటేనే
కాని ప్రభుత్వం వోవ్యకోడకు. అందుకని
అ సాకుయూపి వ్యానుకొంటేనే కాని మనం
తిరగడానికి వీలండదకు. చాల మున్సి
పాలిటీలోకూడా యీ వ్యాను వున్నాయట.
అందుకని నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ వుంటే
హంగుగా వుంటుందకు. ఇవన్నీ సాజువు
చేర్చేన్ అన్నమాటలే సుమా! నాదికావు.
ఈ తీర్మానం చేర్చేకా లిఖిస్తుంటే క్యామెడ్
రామకొటయ్యగారు 'ఇదేం దిద్దారమండి'
అని నామకార్తవుమాట అన్నాడే కాని,
తన 'డిసెంట్' తెల్పలేదు. అవునుమరి
కామ్యేక్షన్ అంతమాత్రాన కార్టోతిరగాలనే
వుంటాటం వుండదా!

మరో తీర్మానం చూడండి-మున్సిపల్
లిమిట్స్ ప్యారంభమయ్యే ప్యూదానమైన
రోడ్డు వర్ష (మద్యాను-నెల్లూరు, విజయ
వాడ-నెల్లూరు) అలంకార ప్యూయంగా
—కొరవ రి వ పేజీలో

మినర్వా లాడ్జి

(అంగూర్ బాగ్)

లి బర్టీ టాకీస్ రోడ్,

హిమయత్ నగర్,

హైదరాబాదు.

ఆధునిక సౌకర్యాలతో అందరికీ అందు
బాటులో వుండే అందాల గదులు
మీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నవి - రాజ
ధాని నగరానికి వచ్చినపుడు
ఒకసారి విచ్చేయండి.

ప్రాప్రయటరు :

కె. రాజగోపాలరెడ్డి.

Phone 138528.

For:

Eswari

(Silk Series)

6 Yards in Border Colours
Arakku, Magenta & Violet.

RAYAVARAPU SANKARIAH & SONS,
(Cloth Merchants)

TRUNK ROAD — NELLORE.

(Tel: 138)

ప్రకటన

నా శరీరమున నర్వా తొట్ట వెంకట
సుబ్బయ్యగారు మహారు తెండు నంవత్తు
ములనుండి పొత్తుం పొడులో నా పోష
ణలో వుటూ, దర్మిలా 15 రోజులనుండి
జబ్బుగావుండి, యిక శీరించనను ఉద్దేశ్య
ముతో, ముది తెలివితో, బుద్ధిపూర్వక
ముగా శన కాలాకు యావదానులను నాకు
చెంబడియుదూ 27-10-68 తేదిన మీల
నామా వ్యాయం దియిచ్చి 30-12-68
తేదిన చరపోయినది. గనుక అమితాలకు
యావదాను-కూ నేను పూర్తి హక్కుదారు
దెనై యున్నాను. ఇతర తెగననూ అమె
అస్తులకు హక్కుదార్తమని, ఏ విధమయిన
వరాధీనములు చేసినను, అట్టిది చెల్లనేరవు.
నన్ను బద్ధగించవను యందుమూలకముగా
తెలియజేయడమైనది

సర్వాభొట్ట అదిశేషయ్య,
పొట్టంపాడు.
నెల్లూరుకాలాకా. 30-12-68.

నెల్లూరు జిల్లా జడ్జిగారి కోర్టులో
O. P. No. 104 of 1968.
మాగుంట పిర్మిరెడ్డి, } -పిటిషనరు.
వాకాడు-గూడూరు కా. }
గూడూరు కాలాకా, వాకాడు గామ
కావురస్తురాలు కోడూరు శేషయ్యకు,
వాడేది రామయ్య 12-4-1965 తేదిన
పోగనోటును వ్యాయిందియిచ్చియున్నాడు.
అమె 14-6-65 తేదిన మీలనామావ్యాని
2-11-1966 తేదిన చరపోయినది. అమె
వ్యానిన నడరు మీలనామానుజట్టి నడరు
పోగనోటుకూ మొత్తం రూ. 5958/- లు
రాబట్టుకొనుటకుగాను పిటిషనరు నక్కవకా
నర్దిపిరెడ్డు యిచ్చవలసినదిగా కోరుచూ,
పిటిషనరు, పిటిషనర దాఖలు చేయబడి
6-1-69 తేదీకి యుంటాయున్నది అజ్ఞే
వలెను వున్నవారు నడరుతేదీ వగలు 10
గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై అజ్ఞేవలెను
తెలుపుకొనవలయును. శ్రేయోదరు నడరు
విషయము తీర్మానింపబడును.

—టి. సుందరరామిరెడ్డి,
పిటిషనరు అద్యక్షుడు.

గూడూరు డి.ఎం. కోర్టులో
E. P. No. 3 of 1968.

O. S. No. 19 of 1967.
మండల టిక్కికాంకమ్మ

—వాది-(డిగ్రీహోల్డరు.)
(1) కొన్నిపాటి వెంకటసుబ్బయ్యవగైరా
—వ్యతివాదులు-(జె. డెట్టర్లు.)

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా సైరాస్తి
20-1-1969 తేదిన పై కోర్టు అవరణ
ములో డి.ము. గారి వలన విహారంగ
ముగా యాలము చేయబడును.

షెడ్యూలు:-

(1) నెల్లూరు జిల్లా, రామకాలాకా,
నెల్లేపల్లి గామంలో వట్టా నె. 61 రు,
నర్సే నె. 178 రు, దిస్తర్లం య 4-48 ట్టు
లేక (1.75 హె.) out of య 7-57
తెంట్టు మెట్టు. దీంతో కలిపి వాది, దిల్ల,
సామానులు, వుద్దికాల్యలతోనహా:- [కూ]
కొన్నిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య-రాగయ్యల
టూమి [ద] కూమాయి-నెల్లేపల్లిగామము
లకు పోవు గవర్నమెంట్టు డొంక [వ]
కూమాయి వండయ్య-కానిం పెండలయ్య,
షేకు హుసేన్ సా హెయిల టూమి [వు]
షేకు కాదేపాటూమి.

—నర్కారు పాట రూ. 1400/-

(2) నెల్లూరు జిల్లా, రామకాలాకా,
నెల్లేపల్లి గామంలో వట్టా నె. 72 రు,
నర్సే నెం. 177 రు, దిస్తర్లం య 2-18
తెంట్టు. అందులోని రెట్టు - మెట్టు.

—నర్కారు పాట రూ. 650/-

—యం. దశరథరాం,
వాది-(డి.హో.) అద్యక్షుడు.

జిమ్మారైతు

శ్రీ కీలక పుష్ప శుద్ధ పూర్ణిమ శుక్రవారం 3-1-1969

మన టూరిజం

మంత్రాలకు దింత కాదులు రాంపు-
అంధ్రప్రదేశ్ నమాదారకాళ మంత్రి శ్రీ
కొండాబ్బయ్య బాపూజీగారి శుభ్యమైన
యాత్రావారోత్సవాలవల్ల రాష్ట్రంలో
టూరిజం అభివృద్ధికాదు. దిత్తపుట్టితో
కూడిన వ్యవస్థిక, ఒక సాంస్కృతిక
మైన అతిరుదితోకూడిన వ్యయత్నము
అవసరం. ఇట్లాంటి వ్యవస్థిక కానీ,
వ్రయత్నం కానీ యీ వదేళ్ళలో ఏ
కొద్ది వుండినా అంధ్ర ప్రదేశ్ లో
'టూరిజం' యింక అధ్యాన్నంగా
వుండేదాదు.

అమర్య నెల్లూరుకు వొక శేంద్రమంత్రి
వచ్చినప్పుడు వొక నల్లపాత నమా
వేళంలో మాట్లాడుతూ-ఇంటర్నేషనల్
టూరిజం సర్వే రిపోర్టులో అంధ్రప్రదేశ్
అధ్యాన్న పరిస్థితిని వ్యత్యేకంగా పేర్కొ-
నడం జరిగిందన్నాడు.

గిటానికి ఇది అతివ్యతీకరమైన అంశ
మేమికాదు. మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా
రోడ్డు వ్యయాణానికి అర్హమైనవిగాలేవు.
రాష్ట్రంమొత్తమీద రోడ్డు ఎంతో హీన
మైనస్థితిలో వున్నాయి. కార్లు వగైరా
శకటాలు వ్యయాణించడానికి
కాదు, కనీసం కాలిండకనైనా వ్రయాణం
చేయడానికి యోగ్యమైన, అనువైన,
అకర్షవంతమైనరోడ్డు విహితొద్దిగానే కన
పడ్తాయి. అంధ్రప్రదేశ్ లో అదేమికర్కొ
కానీ 'బాటెరు రహదార్లు' అనేదికూడా
ఎంతో జరుకుగాను, గతుకుల మయం
గానూ వున్నాయి. ఈ దయనీయమైన
పరిస్థితిలో టూరిజం వర్ధిల్లాలంటే ఎంత
కష్టమో పూహించ మీలకానిదేమికాదు.

ఇక అంధ్రప్రదేశ్ లోని చాలానగరాల్లో
హోటల్ వసతులుకూడా యిదేస్థాయిలో
వుంటున్నాయి. మడతమందాలు, మురికి
గదుల వసతులతోనే మన హోటళ్ళు
ప్రగ్గిరితున్నాయి. యాత్రాకేంద్రాలుగా
ఎంతగానో అభివృద్ధి చెందదగిన ప్యాం
కాలు, స్థలాలు రాష్ట్రంలో అనేకంవున్నా
వాటికి అనుబంధంగావున్న వసతి సౌక
ర్యాలు వుండవలసినంత అకర్షణీయంగా
వుండడంలేదు.

నాటగవ వ్యవస్థికాకాలంలో నాగార్జున
సాగర్, శ్రీశైలం ప్యాంకాలను యాత్రా
కేంద్రాలుగా రాష్ట్రప్రభుత్వం అభివృద్ధి
చేయ తలపెట్టినట్టు ముఖ్యమంత్రి దగ్గర

నుండి, నమాదారకాళ మంత్రివరకు
చెప్పన్నారు. కానీ ఇందుకు వారు తీసు
కుంటున్న చర్యలువాత్మకమైన వర్తకేమిటో
మాత్రం కానరావడంలేదు. రాష్ట్రంలో
వ్యత్యేక యాత్రాకేంద్రంగా విలసిల్లు
తున్న విత్తేశ్వరం తిరువతి. అ తిరు
వతిలో విమానశేండ్లం స్థాపించుకోలేక
పోతున్నది మన రాష్ట్రప్రభుత్వం. తిరు
వతి దేవస్థానంవారే అందుకయ్యేఅర్హులో
మొదట 20 లక్షల రూపాయలదాకా
పెట్టుబడి పెట్టడానికి సంసిద్ధత వ్యక్తం
చేసినా అ విమానస్థావర వ్యతిపాదన
లుట్టదా అలవుతూ వచ్చింది. ఇప్పు
డిప్పుడేదో ప్యాథమిక కార్యక్రమం
కొంతకుకొంత జరుగుతున్నట్టున్నది.
విహితొ1970అవరుకుతిరువతిలోవిమాన
స్థావరం అనేది ఏర్పడవచ్చు నంబారు.
విమానవ్యయాణంఏర్పడినా తిరువతిలో
యింకా దేహార్పవల్సిన, అభివృద్ధిచర్చ
వల్సిన ప్యాథమిక సౌకర్యాలు అనేకం
వున్నాయి.

ఇట్లనే పారిశ్రామికంగా అత్యంతవేగంగా
అభివృద్ధి చెందుతూ విదేశీయుల రాక
పోకలతో రద్దీగాకూడా వుంటున్న విశాఖ
వట్టుంలో యింకా యేర్పడవల్సిన వస
తులు, సౌకర్యాలు, అకర్షణలు అనం
తంగా వున్నాయి. శృద్ధగా, క్రమ
బద్ధంగా వీటిని అభివృద్ధి పర్చాలనే
ద్వీర్షకాలిక-స్వల్పకాలిక వ్రవస్థికలు,
వ్రయత్నాలు మన వ్రభుత్వం ముందు
వున్నట్టుగా యేమి కనపడ్డంలేదు.

ఇక జిల్లాస్థాయిలో తీసుకున్నా 'నెల్లూరు
మండల తిరువతి' అనదగిన జన్నవాడ
కున్న రోడ్డు సౌకర్యం హినాతిహీనమైన
దశలోనే వుండి. అక్కడ వసతి సౌక
ర్యాదులు వుండకగిన రీతిలో వున్నవని
చెప్పలేము. ఇటీవలనే కాశీజీల నిర్మా
ణానికి శంకుస్థాపన జరిగింది కానీ
వాటి నిర్మాణం ఎవ్వటికీ పూర్తవుతుందో
చెప్పలేని దశలోవుంది. ఇంక అనాకర్ష
ణీయంగా జన్నవాడ వున్నా కనీసం
వారానికి వెయ్యిమంది దొవ్వున యితర
జిల్లాలవారిని అకర్షిస్తున్నది.

ఇక పులికాట్ నరస్సు, తైరవకోన-అనేది
ఇంకేరాష్ట్రంలోనైనా వుండి వుంటే
నిండైన యాత్రాకేంద్రాలుగా యాపాటికి
ఎంతో అభివృద్ధిని పొందివుండేది. పులి

ఈ వారం
విశేషాలు

'చెప్పేది శ్రీరంగసితులు
దూరేది....గుడి సెలు'

ముఖ్యంగా మన కాంగ్రెస్ మంత్రులకు
మనదేశవాళీ నాయకులకు యా సామిక
రాసురాసు అతికినట్టు నరిపోతున్నది. మన
కాంగ్రెస్ నాయకులకేగాదు, యితరపార్టీ
నాల్లకుకూడా యాకాద్యం అంటుకున్నది.
ఉదాహరణకు, వేదికలమీద 'హిందీ కై'
అని అరుస్తూ 'హిందీ దేశభాష కావాలని
విహారంగంగా అరుస్తూ, తమవిల్లల్నేమో
వల్లగా ఇంగ్లీషుమీదయిం స్కూల్స్ వంపు
కుంటున్నవారిలో ఆరుగురు జననంమం
పార్లమెంటు సభ్యుల్లో నలుగురున్నట్టు అజ్ఞే
వల దిల్లీలో జరిగిన వొక సర్వేలో
చెల్లడెందట.

కులతత్వం పోయేదెప్పుడు?—
మద్యాను వర్ణాంతర వివాహాలు

ఈదేశంలో కులతత్వం అంత నుల
దంగా పోతుందా? వర్ణాంతర వివాహాలు,
మతాంతర వివాహాలని పైకి అంటు
న్నామే కానీ అచరణలో-కడకు అభ్యు
దయులనబడే మన కాంగ్రేడ్లు వండివారు
కూడా పాటింపడంలేదు.

ఉదాహరణకు, మద్యాను డి.యం.కె.
వ్యత్యత్యం గతనంవత్తుర బడ్జెటులో-తమ
రాష్ట్రంలో వర్ణాంతర వివాహాలు చేసు

కున్నవారికి బంగారుపతకాలు అవారాక
రింది ప్రోత్సహించేందుకు 10 వేల రూపా
లను కేటాయించిత్తే; కిరా యిప్పటివరకు
48 మందిని పతకాలతోమోత అవకాలాలు
పొందారట. డి.యం.కె. వారి కుటుం
బువులో కులతత్వపు పొదింపు వొక
పాపంవంటిది. అయినా కూడా... వ్యత్య
కులతత్వం ఎంతగా వేరు తన్నువున్నదో,
ఇక అస్పృశ్యత వగైరాల నంగతి చెప్ప
వస్తేదు. కులానికి, మతానికి ప్యాథాన్యత
తగ్గకపోగా రాసురాసు పెరుగుతున్నది,
కడకు విద్యాధికవర్గాల్లోకూడా!
సుఖవ్యాధుల వ్యాపకం

ఈమధ్యన వొక బొంబాయిఅప్పర్మిలో
రక్తదానాకోసం ముందుకొచ్చినవారిలో
నూటికి 60 మందిదాకా సుఖవ్యాధులు
వున్నట్టు తేలింది. పూనా వసినరప్రాంతా
ల్లో 10వేలమంది హైమ్మోగ్లబిన్ డియాడ్లు
పరీక్షచేయగా సుఖవ్యాధివాదిక యువ
కులనంబు వివరీతంగానే కనపడ్డట.
అంధ్రప్రదేశ్ లో యిటీవల జరిగిన వొక
కాంపిల్ సర్వేలో వొక జిల్లాలో వ్యతి
ముగ్గురిలోను వొక 'వెసిరియల్ పీషంట్'
వున్నాడట. అజిల్లా పిటిమరి? నెల్లూరు
కాదుగదా? ఈ విషయాన్ని యిటీవల
బొంబాయిలో జరిగిన వొక 'సుఖవ్యాధుల
వ్యదర్శన'లో చెల్లడెందది
—కొంప 7 వ పేజీలో

సోమశిల-
సంజీవరెడ్డి

డిశంబరు 23 తేదీ తిమ్మారెడ్డిగారి
'కరువునలో' సోమశిలనుగురించి అనం

కాట్ నరస్సు అభివృద్ధికి సాజుత్తు
శేంద్రవ్యవస్థకు టూరిజంకాళ నుండే
వొక వ్యతిపాదనవచ్చినా రాష్ట్రవ్యవస్థ
వరీలనకు మాత్రం నోరుకోలేదు అది
యితవరకూ. రాష్ట్రవ్యవస్థ టూరిజం
అభివృద్ధికాకు వొక 'ఇంపాలా' కారు
వున్నా బాధ్యతకలిగిన అధికారిఎవడూ
ఇంతవరకూ దీర్చి నందర్పించినపాపాన
పోలేదు. ఎట్లినో అణుశక్తికమిషనరీవారి
దృష్టిని అకర్షింది అదొక రాకెట్
శేంద్రంగా అభివృద్ధికొచ్చే వత్తకమొకటి
అలోచనలోవుంది.

అట్లనే తైరవకోనకు తీవులో వెళ్లెందుకైనా
యిప్పటికి నవ్వమైన రోడ్డు యేర్పడలేదు;
కోనలో గోదలదాకా లేదిచ్చున కాశీ
జీల నిర్మాణం పూర్తికాలేదు, వసతి సౌక
ర్యం చేహురలేదు. ఇట్లా చెప్పకుంటూ
పోవాలంటేబోలడంతగళంశమవుతుంది.
జిల్లాలో దాదాపు 180 మైళ్ళ పొడవు
నముద్యతీరం వుంది. ఏంవ్యయాణం?
చెప్పకోదగిన 'నమ్మరీసార్లు'
నుందరమైనది వొక్కటి యేర్పడలేదు.
కృష్ణావట్టుం లేవువట్టుకొన్నవత్తకం
అట్లనే మూలబడి వున్నది. మైపాడు
నముద్యంవోడ్డన అనుకరిస్తేల్లో
బంగళా నిర్మాణానికి లక్షల అర్చ
యింది కానీ పూర్తికాలేదు.

ఇదీ మన టూరిజం అభివృద్ధి! అయినా
యాత్రావారోత్సవాలు యదాదిగా సాగి
పోతున్నాయి!

నంజీవరెడ్డిగారి ఉపవ్యావధోరకే 'జిమ్మ
రైతు'లోహుది అత్యర్థపోయాను. బాధ్యత
గల ఒక రాజకీయ నాయకుడైయుండి శ్రీ
నంజీవరెడ్డిగారు అ విధంగా మాట్లాడివుండ
కూడదేమననవిస్తుంది.

శ్రీ నంజీవరెడ్డిగారు లోగడ ఒకదపా
చేసిన ఉపవ్యావధోరకేయున్నా, 23 తేదీ చేసిన
ఉపవ్యావధోరకేయున్నా రైతులలో
అపోహ కలిగిస్తున్నందున, సోమశిల
నలో నాకు కాస్త ప్రయయం వుండి
వున్నందున నాకు తెలిసినంతవరకు వ్రత
లలో అపోహకు అస్సారంలేకుండ వుండ
గలందులకు ఈ క్రింది విషయాలు
వ్యాస్తన్నాను.

అభివృద్ధివన్ను ముందుగా చెల్లిస్తేనే
తప్ప అ ప్యాథ్యను నాల్గవ వ్యవస్థికలో
చెర్చేందుకు ముఖ్యమంత్రిగారు సుము
ఖులుగాలేనందున, డెల్టా రైతులు అభివృద్ధి
వన్ను యిచ్చేందుకు నిర్ణయిద్దారు. అనాడు
వారేగనుక ముందుకువచ్చి అభివృద్ధివన్ను
యిస్తామని చెప్పకపోయివుంటే, సోమశిల
విషయం శాశ్వతంగా మరిదిపోయివుండాలి
వచ్చేది. కాబట్టి నా డెల్టా రైతులు (నేను
కూడా నా డెల్టా రైతునేలండి) సోమశిలకు
నాల్గవ వ్యవస్థికలో చేర్చిస్తామని ముఖ్య
మంత్రిచేత చెప్పించగలిగినందులకు డెల్టా
రైతులకు తమ కృతజ్ఞత చెప్పుకోవాలి.
ఇక కాము చెల్లించవలసిన అభివృద్ధివన్ను
ప్యాథ్యవచ్చిన తర్వాతనేకదా! వచ్చిన
తర్వాత వారు కూడా మహదానందంతో
వన్ను చెల్లిస్తారగదా!

ఇక సోమశిల నెల్లూరు-కోపూరు కాలా
కాలకు వరిమిత మోతుందన్న నందేహం
విషయం: శ్రీ నంజీవరెడ్డిగారు సోమశిల
నలోవుండి కె. ఎల్. రావుగారు వివ
రించివున్న విషయాంను విన్న తర్వాత
—కొంప 7 వ పేజీలో

మా పంపిణీదారులకు-రైతుసోదరులకు శుభవార్త

ఇప్పుడు -కోథారివారి గుట్టము మార్కు

సూపర్ ఫాస్పేటు

నెల్లూరులో మీకు దొరకును.

మీ మీ అవసరములకు గుర్తించి మీకు సకాలములో

సరకు అందుటకై మా బ్యాంపిని

*** నెల్లూరులో ప్రారంభించినాము ***

మీ యొక్క అవసరాలను వ్రాయండి:

జ్జు మౌంటెన్ ఎఫ్టేటుస్ అండ్

ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్.

ఫర్టిలైజర్ డిపార్టుమెంటు

బ్యాంపి అవీసు:-

W 8/65 రంగనాయకులపేట - నెల్లూరు.

42 ప్రాణాలను తీసిందెవరు?

గ్రామసీమలలో ఈ విధంగా కార్చిచ్చు అంటుకుంటుంటే దేశాన్ని ఎవరూ కాపాడలేరు!

42 ప్రాణాలను (అందులో ముగ్గురే పెద్దవారైన మగవారు, 19 మంది స్త్రీలు, 20 మంది పసి విడ్డలు) తీసిందెవరు? తూర్పు కంభూర్లో జరిగిన ఇట్టి దురంతం ఎక్కడైనా జరగవచ్చును. ఇది కమ్యూనిటీ రయిటింగ్ వంటిది. కమ్యూనిస్ట్ పర్యవేక్షణ వైషమ్యం పెరిగిన తావున ఇటువంటి మౌర్యకృత్యాలు జరగడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. స్వర్ణ, ద్వేషం వివరితమైతే ఏదైనా జరుగుతుంది.

ఇప్పుడు దేశం మేల్కొనకపోతే 42 ప్రాణాలతో ఇదిపోదు; దేశంలో కోటాను

కుందని కాంగ్రెస్ విరోధులు ప్రచారం చేశారు. కేరళవంటి ప్రభుత్వం దుష్టతలకు లొంగక తప్పదని ఇలావైనది. మద్యానిలోని డి. యమ్. కె. వ్యభుత్వం అటు 'పలుకుండి' గానీ ఇటు 'దుష్టతలకు' గానీ లొంగక పరిపాలించగలదని ఇలావుదేసుకోగలదా? ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఆశీర్వదించి నిలవరచే స్వతంత్రపార్టీకి సైతం ఈ పరిస్థితి ఒక నవాలగా పరిణమించినది.

తమిళనాడు అరూపంలో వత్సక్రమైన అవాంతరం మరొక రూపంలో అందావనిలో అవతరించి కొంతకాలమైంది. కేరళలో వలేనరి. ఇతే ఈ మౌరాలు జరిపేవారి వెనుక వుండేదెవరయ్యి అంటే ఇండియా ప్రభుత్వం అని వుచ్చలవల్లి నుండరయ్యగారి అభిప్రాయం. ఇనప్పటికీ, యాదుత్తర్యలు జరిపేవారిపై కేంద్రప్రభుత్వం తలపెట్టిన తాననావలెని అయిన విరోధిస్తున్నారు, పైగా తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తారటాదా!

ఇక ఈ తారుణ్యమూర్తులపై నగ్గలైట్ గోపాలకా వ్యాఖ్య (మార్క్సిస్ట్ గోపాలకా వేరు) వినండి: "కేరళ ముఖ్యమంత్రి విప్లవవిరోధి. పరిపాలించేది కలయిక-లేని ప్రభుత్వం. ఒకరితో ఒకరు పోట్లాడుకోవడమే అందులో వుండేవారిపని. ప్రజలు విజృంభించి దీనిని వడగొడతారు. దేశంలో రావలసిన విప్లవానికి నడమవిరోధి ఇ. యమ్. యస్.!"

మరి, వుల్కర్లి, తెల్లిచెర్రి దురంతాలెవరు జేసినవి? వాటిమూలం ఎక్కడున్నది? ఈ వ్యవస్థలకు నమాదానంగా న. గోపాలన్ చెప్పింది వినండి: "అవర్యలు బుద్ధి హీనులైన కష్టవకారులు."

బుద్ధి వికాసంగల విప్లవకారులెవరో? వారిక్కడవున్నారో? భారతదేశంలో వున్నారా?

అఖరుకు నగ్గలైట్ చర్యలను నమర్చించే వారెవరు? అది అమెరికన్ సి. ఐ. డి. లు చేయించారనే 'విప్లవకారులు' గూడా వున్నారు!

అందువలన, విప్లవానికి నగ్గలైట్ చర్యలకు సంబంధంలేదని తేలింది - కనీసం ఇప్పటికే (అహింసంగంగా)! కాగా, మార్క్సిస్టుల శాంతిమార్గాన విప్లవం సాధించడానికి సంకల్పించినారట. ఎదటివారు వీరిని హింసకు మరలించబడుండావుంటే, వీరు ఎల్లవప్పుడు శాంతియుతంగానే పోరాడుతారట.

మనదేశ పరిస్థితులలో వీరు హింసకు మొదట పూనుకోకపోతే ప్రభుత్వంగానీ కూ-రన స్వాములుగానీ ప్రతిహింసకు రారు. వీరు హింసాశాండకు తలపెట్టినా త్వరగా కడలని ప్రభుత్వాల నడకను చూస్తూనేవున్నాం.

ఇంతకు చెప్పవచ్చుండేమంటే, దౌర్జన్యం చేసేవారు రాజీయవాదులుటానా కేవలం క్రిమినల్స్ గా వారిని పరిగణించవలసినదని భావం. ఈ అభిప్రాయం ప్రజానమ్మదా యంలో గట్టిపడవలెను. ఈ దోషులను తీవ్రపదంలో ప్రభుత్వాల విమోక్షం

ఆశీర్వ వహించరాదు. ఏ రాష్ట్రప్రభుత్వమైనా ఆశీర్వవహిస్తే కేంద్రం శ్రద్ధవహించవలెను. కేంద్రమే ఆశీర్వవహిస్తే, ప్రజలే శ్రద్ధవహించి, శాంతియుతంగా దిక్కుచేయిస్తారు.

దేశంలోని పరిస్థితిని కనిపెట్టి వుండడమేగాక మనం మన పొరుగునవున్న పాక్షికప్రభుత్వపు దోరణిని తాగక్కగా పరిశీలించవలెను. ఆ ప్రాంతంలో అంతరంగికంగా విజృంభించిన తిరుగుబాటును కొల్పోలతో అయూడ్ రాజ్యం ఎడకొంటున్నది. వ్యభా ప్రజాస్వామికోద్యమం (పీపిల్స్ డెమోక్రటిక్ మువ్మెంట్) అయూడ్ హయాం అంతంగావలెనని అభిప్రాయం అంటున్నది. దినేదిన ఈ ఆందోళన అధికమవుతున్నది.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

- అంతరిక్ష పరిశోధనాకార్యక్రమాల్లో అమెరికా రష్యాలు కలిస్తే...
- ఆరబ్-ఇజ్రాయిల్ రంగాన ఉభయుల సామరస్యసంప్రతింపులు
- చైనా మళ్ళీ బాంబు ప్రేల్చింది!

అపోలోయాక్రితులు అయ్యుష్కులు; అద్భుతవంతులు. వారు భద్రంగా తిరిగి వస్తారని ఎవరూ అనుకోలేదు. ఏదైనా అవాంతరంవస్తే వారిని కాపాడడానికి రష్యన్ అంతరిక్షయాత్రా నిపుణులయిన సైంటిస్టులు పూనుకోవాల్సివచ్చేదా ఒక హెచ్చరిక వచ్చింది. రష్యన్లు చేయలేని సాహసాన్ని అమెరికన్లు చేశారనక పలితం విజయవంతంగా వుంటుందని చెప్పడానికి వీలులేదని విమర్శకులన్నారు. కడకు విజేతలకే విన్యాసం కలిగించే పరిణామం జరిగింది.

ఇక రష్యన్లు వందమండలంలో ఒక మానవుణ్ణి దింపివచ్చే ప్రయత్నంచేస్తారా? అమెరికన్లతో అవిధంగా పోటీపడే యోచనలో వారులేరని ఒక వ్యక్తాంతం ద్వారా తెలుస్తున్నది.

ఈరోదసివారల విషయంలో రష్యన్లు-అమెరికన్లుకలిసి తాగక్కగా ఆలోచించుకోవలసిన సమయం వచ్చింది. కోట్లరూపాయల వ్యయంతో అంతరిక్ష యాత్రలలో వీరు పోటీపడుతున్నారు. ఉభయులు కలిసి ఇకమీద ముఖ్యావసరమైన అంతరిక్షకార్యక్రమాలకు పూనుకుని కేవలం వ్యతిరేకతే జేసేవ్వయాన్ని తగ్గించుకోవచ్చును. ఉభయులు కలిస్తే అంతరిక్ష విజ్ఞానం పరిశోధనద్వారా మనతెక్కినగా లభ్యమవుతుంది.

మరొక రంగాన పోతున్న రష్యన్లు అమెరికన్లతో సంవ్యవించులు చేస్తున్నట్లు వినిపింది. ఇజ్రాయిల్ సేమకు యుద్ధ సాధకావ్వాలి.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

వార్త వార్త

కోట్ల వీవనాలు దగ్గమైపోగలవు. మన గ్రామసీమలలో ఈ విధంగా కార్చిచ్చు అంటుకుంటూ పోతే, ఈ దేశాన్ని ఎవరూ కాపాడలేరు.

కావున కర్తవ్యం? అణ్ణాదురై యిద్దిన హామీ ప్రథమంగా తక్షణం అమలు కావలెను. దౌర్జన్యపరుడు ఎంత పలుకుబడి గలవాడైనా తప్పించుకపోలేదని రుజువు కావలెను. అదిదాలడు. దౌర్జన్యపు వాతావరణాన్ని సృష్టించి, పోషించే దుష్టతలకు లెంతటి అపరజియమైన రాజకీయ నామ చేయాలతో చెలరేగినానరే, క్షమాక్షణంగా వాటిని అణచవలెను.

మన కేంద్రప్రభుత్వం లేదా మరొక కాంగ్రెస్ వ్యభుత్వం 'పలుకుండి' పలుకు

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు

ఎం. ఎన్.సి., ఏహెచ్. డి. మాజీ పబ్లిక్ రిలేషన్స్ డివిజన్ సారంగపాటిగారి కుమారుడు శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు దిసంబరు 27 తేది వున్నత విద్యకై అమెరికాకు పోయారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు 1963 నుండి హైదరాబాదులోని రీడినర్ రిసర్చ్ శిక్షణా కేంద్రంలో పనిచేసి, డాక్టరేట్ పొంది, అమెరికాలోని మిడిగా కాస్టేట్ యూనివర్సిటీకి పోస్టు డాక్టరల్ అసిస్టెంట్ గా పోయారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుకు మాతృభాషాంగ్లం తెలియజేస్తున్నాము.

ధృఢమైన చెఱకు—
అధిక దిగుబడి
గ్రోమార్ ఆమ్మోనియం 28-28-0
ఫాస్ఫేట్

అన్నిరకాల చెఱకు వంటకు. ప్రతి ప్రాంతంలోనూ వాడవగిన అత్యుత్తమ రసాయనిక ఎరువు. గ్రోమార్ ఆమ్మోనియం ఫాస్ఫేట్ 28-28-0. అత్యధిక పోషక శక్తి నిచ్చే ఈ సంశ్లేష రసాయనిక ఎరువు ప్రస్తుతం భారత దేశంలో తయారవుతున్నది. గ్రోమార్ ఎరువులు చెఱకు వారిశంధున ఎక్కిలా అధిక లాభాలు పొందవచ్చు.

ఈ రోడ్డును ప్రదర్శించి దీని బ్యాటర్లవద్ద రైతులకు కావలసిన గ్రోమార్ ఎరువులు కొనుక్కును.

కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్
128, సరోజిని రేస్ రోడ్, సికింద్రాబాద్-8. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

గ్రోమార్ 28-28-0 అన్ని చెరువులు అనువైన అత్యుత్తమ రసాయనిక ఎరువు

పన్నులతోకలిసి క్రొత్తధర టన్ను రు. 1228-36 పై, బస్తా క్రయం రు. 61-42 పై.

క్షేత్ర సందర్శనం

గునుపాటివారి వ్యవసాయ సామ్రాజ్యం

ఇతరజిల్లాల విషయం నాకు అంతగా తెలియదుకాని, నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించి సంతకరకు, వ్యవసాయం విస్తారత కదళలోనే ఉందని చెప్పవలసివస్తున్నది. అధికృత్యంలో 'లేస్' అని వివరించిన పొడి దోహతమవుతున్నది. భూమి అంతా అక్కడికంటే కనబడుతున్నది. వ్యవసాయ రంగానికి ప్రాత్రతాత్రాత్ర వస్తున్నాడు; చదువుకున్నవాళ్లు వస్తున్నాడు;

మాకర్తక విలేఖరి

కడుపులో చల్లకదిలకుండా, మెత్తటి పొన్నుపై నిర్బంధంగా ఉండవలసిన వారు, విలాసంగా కాలంగడవలసినవారు సైతం వస్తున్నారు. పూర్వే రావడంకాదు, ఎందరూ వోర్సుకుని, పొలంమట్టా వ్యధక్షిణాలు చేస్తున్నారు. ఇక కొత్తగా భూమికోసం తిరిగేవారినంట్లో అంతా ఇంతాకాదు; వందలు వేలమంది కాదు, నూకట్ల వేసుకొని తిరుగుతున్నారు. ఈ తిరుగుడలెల్లాలోకంటే, మెట్టకాలాకాల్లో ఎక్కువ. అదొక వేలంవెళ్ళివలెవుంది. ఈ నంబలనం ఒకటి రెండేళ్ళు యిట్టనేవుంటే, జిల్లాలో మీరుగా వడివుండేభూమి ఒక అంగుళం కూడా ఉండటోదేమోనని విస్తుంది. భూమిమీద అకస్మాత్తుగా ఇంత ఎక్కువ ఒత్తిడి వచ్చినందువల్లనే యీ రెండేళ్ళలో ధరలుకూడా విపరీతంగా పెరిగి

పోతున్నాయి. వరికిమాలిన చవటవరకూడా, శిస్తు దండగనుకునే నిరువయోగ మైన భూములుకూడా ఎకరా విడదొడిచి వందలకు పోయాయి!

అధికృత్యాలన్నీ వరిరకాలు, ధాన్యాలకున్న గిట్టుబాటుధరలెల్లాలో భూవిద్వని, భూమివరలను పెందితే; కలలోకూడా పూహించనిటోట పాతాళగంగను పైకి తెచ్చిన కాళాణి రమణారెడ్డిగారి 'పీట్టు' మెట్టలమోటు దావానలంవలె వ్యాపింపజేశాయి. అదీగాక పొగాకు సాగుకోసం ఉత్తరాదివారువచ్చి వడదంవల్లకూడా భూవ్యామోహం పెరిగిపోయింది. భూమి కొనడం విషయంలో యింకో దోరణి నృప్తంగా కనువిస్తున్నది. ఎకరా వేలు వేలుపెట్టి కొనాలనే దోరణి పోయింది. ఎంత నలీనుగా వీరైతే అంత నలీనుగా కొని, దాన్ని అభివృద్ధిపరచాలనే దృష్టికనబడుతుంది. ఏమైతేనేమి దిక్కుమొక్కులేకుండా వడివుండిన పొలాలన్నీ దివ్యక్షేత్రాలు కాబోతున్నాయి.

ఈ మధ్య ఒక న్యాయవాదమిత్రుడు బాబ్బికారేసుకొని జిల్లాలోని ఆ మూలనుండి ఈ మూలవరకు భూమికోసం తిరిగివచ్చాడు. ఒక దాక్షరుగారు నెల్లూరుకు నమీచంలోనే ఒక దిన్నక్షేత్రాన్ని అభివృద్ధిపరచుకొని, నంబదొరికితే అక్కడకు వరుగుదీస్తుంటాడు. ఒక అడిటరుగారు 'హబీ' గా కాకుండా, 'ఇన్సెర్టివ్' (Intensive) గానే వ్యవసాయం చేస్తు

రామచంద్రారెడ్డిగారి చెరుకుతోటనద్ద రైతుల బృందం.

(పోటో: ఎఱిరాట్)

రామచంద్రారెడ్డిగారికి 20 ఎకరాల సెంటాయతోపు ఉంది. సెంటాయ చెట్లంటే శరీరంలో కల్పవృక్షలే. పెట్టుబడి, శ్రమ విడి లేకుండా బాగాకావుయ్యే చెట్టు సంవత్సరానికి వందరూపాయల అదాయం ఇస్తుంది.

(పోటో: ఎఱిరాట్)

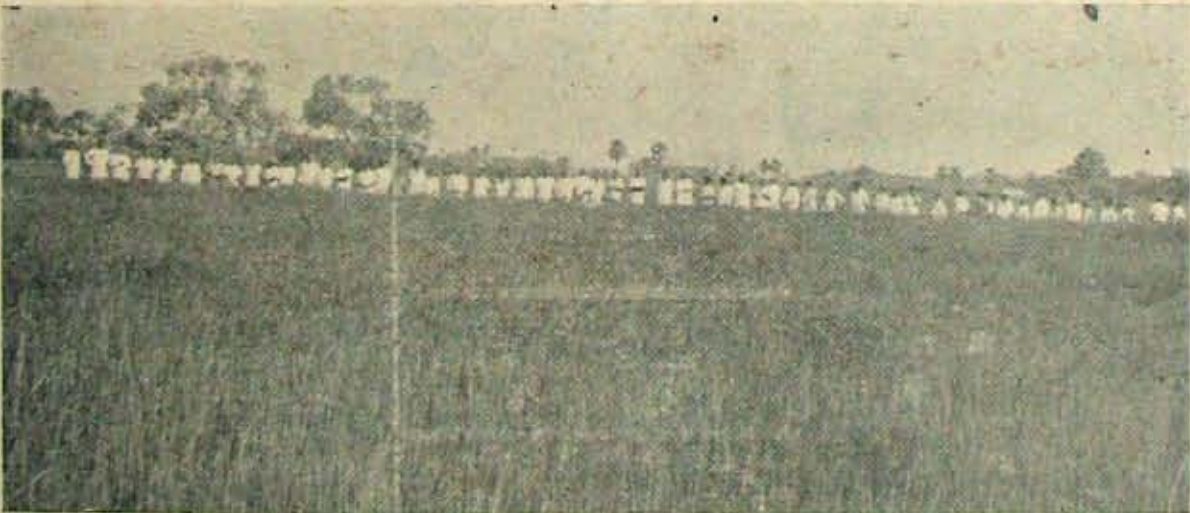
న్నాడు; కొత్తకరుకుపోని ఎంబానిడర్ కారులో ఒకరోజు సెంటాయపెల్లలు కూడా వేసుకొని పోతుండినాడు! శీలితమంతా వ్యాపారంలోగడిపిన ఒకవైత్యుడు మెట్టకొని మాగాణిపైరుపెట్టి వ్రయోగం చేస్తున్నాడు. సుఖాకంపు కష్టంఎరుగని ఒక నవనాగరిక యువకుడు 'ఐ. ఆర్. 8 అన్నట్' వచ్చివున్నాయని తెలిసితెలియక ముందే విజయవాడకు హుటాహుటి ఎగిరిపోయి, పదిఎకరాలకు విత్తనాలు తెచ్చుకున్నాడట. గూడూరు మైకావ్రములు ఇప్పుడు వ్యవసాయ వ్యముఖులైపోయివున్నారు. పాశ్చాత్యవక్కిలో ఉండే శ్రీ అల్లారెడ్డి శ్యామసుందరరెడ్డి సేద్యంవట్ట ఎంతఅనర్తిరి కలిగివున్నారంటే, మొన్న

15 లేది ఇండుకురుపేట చెరుకు నడమొక్క చోజరై, చెరుకునిచ్చెలులు లక్ష్మీకాంతం వగైరాలను కోటకుతినుకపోయి తనచెరుకుతోటచూపెట్టి, వారినలచోలను పొందడం సంభవించింది. వ్యవసాయంలో అధునిక వద్దకులు ప్రవేశపెట్టాలని, యాంత్రికం చెయ్యాలని శ్యామయ్య అభిలాష. ఇప్పుడు చెరుకు చేసివున్నాడు; దానినుండి రైలంతయూరచేయాలి. రైల్లో పెనుములు పొయ్యిమీద పెట్టడం, దించడం పెద్దవని. దానికి విద్యుత్ నహాయంతో ఏదైనా ప్ర్యత్యేక ఏర్పాటుగామింది, అర్చును, కాలాన్ని తగ్గించాలని వారి ఆలోచన. ఈ విధంగానే ఎన్నో. ఇంకెంతమందో మైకాముఖులు వ్యవసాయంలో, కోళ్ళ పెంపకంలో ప్రవేశించి వున్నారు. దువ్వారులలరామరెడ్డిగారు వున్నారు. మనకెవ్వరికీ తెలియదుకాని, పెద్ద వ్యవసాయ గవులుగా అనుభవం గడించాడు. నల్ల, తొన్న, మొక్కతోన్న వగైరా హైద్రిడ్ విత్తనాల వత్కత్తిలో సిద్ధపాస్తుడైనాడు. ఇక దిరవరిదితులైన పాక వ్యవసాయ వండితులు ఎందరోవున్నారు. దేశానికి

వృత్తుల భవిష్యత్తు వున్నదనడానికి దీర్ఘ సంతకంగా తీసుకోవచ్చు.

ఇక చెప్పదలచుకున్న అనలు విషయానికొస్తా. వ్యవసాయంలో కొత్తగా తలమునకలుగా దిగినవారు శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి, వాణిసోదరులు. వీళ్ళది వ్యవసాయ టిటుంబు. సోదరుల్లో పెద్దవాడైన శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డిది ఎప్పుడూ వ్యవసాయకాశేయినా; తక్కినవారు ఇతరవృత్తులలో నిమగ్నులైవుండి, ఇప్పుడు భూమిమీద వడ్డవారే. కాంట్రాక్టు రంగంలో గునుపాటివాళ్లు. వాళ్ళ సంబంధీతులు ఒక సామ్యాక్యాన్వే స్థాపించారు. ఇప్పుడు వ్యవసాయంలోనూ ఒక సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించారా అనివిస్తుంది. దీనింబరు 15 లేది చెరుకు నడమొక్క పోయిన నందర్బంలో రామచంద్రారెడ్డిగారి క్షేత్రం చూడడం తటస్థించింది. వరసని పైరు చూస్తేనే హృదయం వల్లవిస్తుంది. ఇక పుష్టిగా ప్ర్యత్యేకంగా, వేసిన వందలాది ఎకరాలు చదరంగావున్న రామచంద్రారెడ్డి పైరును చూచినప్పుడు వరవళించడంలో

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఒక్క హెడ్-9 మొలగొలుకు 170 ఎకరాలు వేసివున్నాడు శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి. 6 అడుగుల పొడవున, గాలి దూరనుకూడా నంబులేసంత వొత్తుగావుంది పైరు. ఎకరాలకు సరాసరిన 2 పుట్టు కావచ్చు. నేత్రసర్వంగావున్న ఆ పైరను వ్యవసాయకుల దండు విదిత్యంగా చూస్తున్నది.

(పోటో: ఎఱిరాట్)

రామచంద్రారెడ్డిగారు ఐ. ఆర్. 5 కొంపిల్కు కాటోలు 40 సెంట్లు వేశారు. చెప్పుకోతగినంత బాగాలేకపోయినా ఎకరాలకు 3 పుట్టదామాదైన ఫలితం రావచ్చు. రైతులు, వ్యవసాయ కాళాణిధారులు ఐ. ఆర్. 5 పైరును చూస్తున్నారు.

(పోటో: ఎఱిరాట్)

చేంద్రయ్య చుడుగులుంటే చేవలపెంపకంకూడా లాభదాయకమైన కాలక్షేపమే. గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డిగారి పొలంలో ఒకమంది చుడుగుంది. ఆ చుడుగులో రెండుమూడువేల చేవిపిల్లలు తెచ్చివేశాడు. అవి పెరిగి పెద్దవయ్యాయి. ఇంతా అమ్మకానికి పెట్టినట్టులేదు. వ్యాపారదృష్టి ఉందో లేదో మనకు తెలియదు. సుందరమైన ఆ చుడుగుదృశ్యమే పై చిత్రం.

(పోటో: ఎఱిరాట్)

వివేకానందుడంతటి అధ్యాత్మికమూర్తి కూడా వొకదోట అంటాడు - తనవద్దకి ద్వారాకంటే కూడా ప్రథివార్ ద్వారా స్వర్గ సీతే చేరువుగా వెళ్ళవచ్చునంటాడు. వొకదోట అయిననూ క్రి. చూడండి: "First of all our young men must be strong. Religion will come."
— కొరవ 12 వ పేజీలో

నెల్లూరు ఎంపీలకు విమర్శలు

గ్రీటరులు

ఈ సనం 1 తేది ఎంపీలను ప్రశ్నలుగా కనబడుతున్నది. గ్రీటరులు 'రమ్' ఎక్కువగావుంది; పండుపూలతో అధికారాలు వుండగానే కనబడింది. మాటల్లో బాధియులు, అధ్యులు; చేతుల్లో పాత్రావ్వం - ఇది మనస్థితి!

ఈ సారి గ్రీటరుల్లో మాట 'దీనపా' యింటు మెంట్' కల్గింది న అంశం - ఎవ్వడూ ప్రశ్నలకు వుంటుంది మన ఎం. జనాభానెట్టి కాదు ఈసారి మరీ సాదాగా వుండడం! అనర్థ తరగిందో, తిరుకలేదో మరి! మాట వచ్చినవాటిలో యి. పి. గవర్నరు దాక్షుల శ్రీ గోపాలరెడ్డి దంపతులు కాదు ఆ రాష్ట్ర మధ్యతర ఎన్నికల నమగ్గ నమారావో వుప యోగకరంగా వుంది. ఇక గాంధీ చౌదరి (గోల్డెన్ టూటో - గంటూరు) హైదరాబాదు అడ్మినిస్ట్రేషన్ శ్రీ వి. రాజగోపాల రెడ్డిగారూ కళాత్మకంగా వున్నాయి. ఇందులో ముఖ్యం స్నేహ అప్యాయకత కాని, కార్తల మనశకాదు. అందువల్ల మిక్కులు, శ్రేయోలిలామండలికి 'జమీన్ రైతు' కృతజ్ఞతలు, నూత్నవత్సర శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నది.

అందుగా వోక ప్రశ్నలకు విషయం - కొత్త స్టేట్ బ్యాంకు కరుణై పి. జంతు శ్రీ రామక (వీరు వోకప్పుడు శేంద్ర అధికమంత్రిగా వుండిన బాకా మతయ గారికి వర్తనలో సెక్యూరిటీగా వనచేకారకు) వోక గ్రీటరుకాదు వంతుకా - ఇదివల స్టేట్ బ్యాంకు భవన పూర్వం ముఖ్యం మాంకోటి విద్యోగాను - బ్యాంకు అప్పుల ప్రామాన్య డెవలప్ మెంట్ కోర్టు వుదా రించాడు - ఎండకా సేరోజాన హుమారుగా గొడుగిచ్చి, వర్తనకునుంతు ఆ యిచ్చిన గొడుగు లాక్కున్నట్టుంటుంది బ్యాంకు అప్పులని అర్థం ఆ ఇంగ్లీషుదోతుక. దీనికి ప్రతికోర్టు వినరుకూ శ్రీ రామకా ఆ గ్రీటరుకాదు ప్రామాన్య వానినంపారు. ఎండకాలమో, వానకాలమో, ఎండరికి అకామిడేవలంనుండో ఏమోకానిగొడుగు మాత్రం తెరిచేవుందాము - అన్నారు.

మరో సామరస్యకృషి

జిల్లాస్థాయిలో సంవత్సరం - చంద్ర శేఖరరెడ్డిగారల కలయికకున్న పూర్వా న్యక, నెల్లూరుకువూకు సంబంధించినంత వరకు అసం వెంకటరెడ్డి-పి.వి. సుబ్బా రెడ్డిగార్ల సమైక్యత ప్రయత్నాలిలాదా

పున్నదేమోననిపిస్తుంది. పి. వి. సుబ్బా రెడ్డిగారంతే మనకు తెలుసుకదా, అసం వారి రాజీయనంపానంలో అంతేవానిగా వుండినవాడు; ఒక గ్రూప్ అనుచరుడుగా వుండినవాడు. అంతనన్ని హాతంగా వుండిన పి. వి. సుబ్బారెడ్డి ఎంపీలను వారికి దూరమైనాడు; దూరం కావడమేకాదు, వ్యతిరేకత అయినాడు. అవ్యతిరేకతకాదా దిన్నదికాదు, ఎవరెన్ను కిలరాగ్రపు ఎత్తు లకుపోయింది. ముగిసినట్ల ఎన్నికలలోనే కాదు, జనరల్ ఎన్నికలలోకూడా ఇరు వురు లిన్నకుటవానులైనారు. అటువంటి అనంవాట్ల-పి. వి. మధ్య సామరస్యకృషి జరగడం, దిన్న వరిదిలో నైనా, వారా పూర్వాంగం విషయమే.

పి. వి. విప్లవవర్గం చేతులుకలిపాడు కాని, అక్కడ ఇమడలేకపోయాడు. అసలు పి. వి. సుబ్బారెడ్డి ఎక్కడా, ఎవరికోసూ ఇమడలేదు. అది అయిన తప్పకాదు, అయినవ్యభావమే అంత! వదులైన మేధానంవత్తివుంది; శిశుమైన నూజ్జుగావకాత్తివుంది; నేటి రాజీయా లకు కావలసిన బంధుబాధిక ప్రజలన్నీ వున్నాయి; చదువుంది; అనుభవముంది - అన్నీ వున్నాయి. ఒక్కలోవంహత్యం కలగివుంది. ఏనాడో ముగిసినట్ల చేర్చా కావలసిన అర్హతలుండికదా కాలేక పోయాడు. దానికారణం అలోపమేనేమో ననిపిస్తుంది. కాను ఒకరికి అనుభవం కాలేదు, ఇతరులను కాను అనుభవం చేసుకోలేదు; ఒకరిని కాను నమ్మలేదు, ఇతరుల నమ్మకాన్ని కానునంపాదించుకో లేదు. తన శక్తియుక్తులు, తన అనుభవ దివేకాలు ఇతరులకు వుపయోగపడలే వది వుండవచ్చుకాని, తనకు వుపయోగపడ లేదు. అందువల్ల అతనిలో ఒకరకమైన విరక్తికలిగింది; ఆ విరక్తి అతనిని అజ్ఞాతా నికి పంపింది. ఈ దశలో ఇప్పుటి సామరస్య కృషి.

ఇతరుల శ్రేయోలిలాపిఅయిన ఒక పెద్ద బడిసంతులు అసం వెంకటరెడ్డిగారిని - పి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారిని ఒకదోట చేర్చా డట. అసం సంవత్సరం, కలవకూరు వెం కటరెడ్డి వగైరా వగైరాలకూడా ఇదేవై మందిదాకా హాజరయ్యారట. వెంకన్న - సుబ్బన్న ఇరువురూ తమమధ్య విభేదాలు ఏమీ లేవనకొన్నారుకట. లేది చక్కా నర్కన్నకు పోయారట. ఇది సంగతి!

ఈ సామరస్యం ఇప్పుడెందుకవనర మైందో మనకుతెలియదు. జిల్లావిభజనలు,

దర్గామిట్టలో బిడ్డ శవం

దర్గామిట్ట వేమలరెడ్డి బావికి ఎదురుగా ఒకపూరిలో 1 తేది మధ్యాహ్నం గుడ్డలో చుట్టబడిన 3 ఏళ్ల ఒక బిడ్డ శవం వుండగా ఇంటి యజమానులు పోలీస్ రిపోర్టు చేశారట; పోలీస్ వెంటనేపోయింది; 2 తేది మధ్యాహ్నం వరకు ఆ శవమూ - పోలీసులు అక్కడే వుండివారట. తర్వాత పోస్టుమార్టమ్ జరిపింది, అనాథశవం క్రింద ముగిసిపోలికి స్పార్డినం చేశారట. శవంపున్న ఇంటి యజమానులు అరోజు వుదయం వాటికి తదిక అడ్డం పెట్టి, తమ వసులు కాము పోయారట. మధ్యాహ్నం కిరిగి వచ్చేవరకు ఈ శవం వారి ఇంటిలో వుండబడి వుండినదట. ఏమిటో ఈ విధిక్రం!

జి. ప. ఎన్నికల వంటివేమీ వీరికిలేవు. ముగిసినట్ల ఎన్నికలవల్ల ఇప్పుడులేదు. ఏమీలేకుండా కలయిక అవనరమేమిటి? చేర్చా బాధ్యతల నిర్వహణకు వెంకట రెడ్డిగారికి పి. వి. నహాయం అవనర మైందా? పి. వి. కి ముగిసినట్ల వ్యవహారాల్లో ఏదోఒకరకంగా వున్నా వ్యవహారాల్లో కలిగిందా? ఇంతకూ పి. వి. కి కొన్ని లోప పదవివంటిదైనా లభిస్తుందా; లేక శివలం నలహదారు వనేనా?

'మార్పు' అనేది దేశవ్యాప్తంగా వీస్తున్న గాలి; నెల్లూరుజిల్లా, లేక ఉప్పుమండోకాదు!

కలెక్టరు తండ్రి కాలధర్యం

కలెక్టరు శ్రీ ఎన్. ఆర్. శంకరకా తండ్రి శ్రీ రామనాథకా 30 తేది రాత్రి హఠాత్తుగా నెల్లూరులో మరణించారు. 70 సంవత్సరాల వయస్సు దర్శనవత్తి, పున్న తోడ్కోలలో వున్న నలుగురు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు వున్నారు. శంకరకాగారు రెండవ కుమారుడు. రామ నాథకాగారి మరణ సమయంలో అయిన కార్య, శంకరకాతోబాటు కారువమా దంలో గాయపడి, మధ్యాహ్నంలో దికిచ్చ పొందుకుండి, తీసుకరాబడింది. శంక రనకు తల్లితండ్రులంటే అసమానమైన భక్తిగౌరవాట. వారికి మా సానుభూతి.

జిల్లాకాంగ్రెస్ భవనం

జిల్లాకాంగ్రెస్ భవన నిధికి వెన్నెల కంటి రామప్పయ్య. సి. సి. సుబ్బారాయుడు, మునుకురు నుందరరామరెడ్డి, వీరుకాటి వెంకయ్యగారలు రూ 116 లు వంతున కాటోలు విరాళాలు పంపారని; శాసన సభ్యులు అసం సంవత్సరం, వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకరెడ్డి; నమితి అధ్యక్షులు కోడూరు శ్రీనివాసులు రెడ్డి. ఈపూరు కుమారస్వామిరెడ్డి ప్రభు కులు ఒకనెలవీతం ఇచ్చునట్లు వాగ్దానాలు చేశారని జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ మేనకురు గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారు తెలియ జేస్తూ, కాంగ్రెస్ అధిమానులైన ఇతర పెద్దలుకూడా వుదారంగా విరాళాలు పంప వలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

ఈ భవననిధినిగూర్చి శివారెడ్డి గారి చెబుకుచూడండి -

కట్టనంది జిల్లాకాంగ్రెసు భవనాన్ని కదికి నాకుంపె కరవత్రము పోస్టా మేనకురు పొరపాటుబడ్డాడు కవరు స్టాంపు వీస్తు కరువుతును!

మిగుడెలును నెలకు మాకొచ్చే జీతాలు ఎంతయింది బండెడంతకప్పు నంబుకాస్త నేను నర్మిపోకున్నాను దాకలేక పైన రూకలేక.

స్వర్ణ వేమయ్య

ఒకనెల రుమేగయాలో పక్కబింది, మూడు మాసాలపాటు మా స్కూల్లో

దిక్కుపొందిన మన శాసనసభ్యుడు శ్రీ స్వర్ణ వేమయ్య 28 తేది నెల్లూరు దిచ్చే కారు. కాలవరకు స్వస్థశరణునిపిస్తుంది.

హైకోర్టు బెయిల్

పెనుబర్లి రైలింగు శేషులో 9 క్ల విడిచబడిన 12 మంది హైకోర్టు బెయిల్ ఇచ్చింది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు 8 క్లక్వికా (పుట్టి) 650-00
జి. వి. జి. 24 ,, 540-00
దొంగనంబురు ,, 580-00

ఒంగోలు

మునిపాళి జక్కు - హైకోర్టు సే

వల్లెవోలు పెదవెంకయ్య, పాశూరి రామప్పలు, ఇలవలపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, అల్ల వెంకటరామరెడ్డివగైరాలు పెట్టుకున్న దరఖాస్తుపై వల్లూరుగ్రామ నర్సేనెం. 151, నల్లవరపాడుగ్రామ నర్సేనెం. 57, కట్టుబడిగామ నర్సేనెం. 14-17, 22, 28, 29, 54, 57 నెంబర్లగుండా ముని పాళిజక్కునుండి నల్ల యిరానలు త్రవ్వ కుండా హైకోర్టు కాక్కులిక ఇంజ క్షను వుత్తర్వు యిచ్చివున్నది. గుంటూరు జిల్లాకలెక్టరు, మునిపాళిజక్కు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు వగైరా అధికారులపై ప్రైవేట్ క్లబ్బుల బాధిదేస్తూ, వారికేమైనా అక్షేపణ లంటే మొన్న దివంబరు 26 తేదిలోగా పంపుకోవల్సిందనికూడా వుత్తర్వులిచ్చారు. వాడుల తరపున పి. ఎల్ నరసింహారావు వాదించారు.

ఇది ఇప్పటి వరకూ పరిస్థితి.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

వ్యూహాన్ని అంగీకరించడానికి ప్రజలు సంసిద్ధంగా వుండాలని ముఖ్యమంత్రి రాష్ట్ర ప్రజలను హెచ్చరించారుకూడా.

ప్రజాశిక్ష వ్యయం రూ. 820 కోట్లు కాక అందులో నగానికి నగం కుదించబడాలంటే, రాష్ట్ర అభ్యున్నతి దాదాపు కుంటు వడినట్లే. విద్యాది సాంఘికసంక్షేమ కార్యక్రమాల్లో అభివృద్ధి కున్నంతవరకే కాకుండా, పారిశ్రామిక రంగాల్లోను వ్యవసాయాది రంగాల్లోను పూర్వం చేపట్టిన పథకాలను సంపూర్ణచేయడంకోసం కొత్తవాటిని తలపెట్టడానికి బిలుండదన్న మాట.

ముఖ్యమంత్రి బృహ్మనందరెడ్డిగారి కంటే యీ పరిస్థితి మరెవరిని అధికంగా దుఃఖితులను చేసివుండదు. రాష్ట్ర ప్రజాశిక్షలకు శేంధ్ర సహాయం కుదించుకోపోవడానికి శ్రద్ధాన కారణం, శేంధ్రం ఏమైనా సరే నానిక ముద్రణాలయంలో నోట్లను ముద్రించి అర్జుపెట్టే విధానానికి స్వస్తిచెప్పడమే. పూర్వం జలా

చేయడంవల్లనే దేశం ప్రస్తుతం ఎడకొం టున్న అధిక సంక్షోభానికి కారణమని అధిక నిపుణుల అభిప్రాయం కాని డబ్బును, ఎంకోకాలానికి కాని పరిణతి చెందని పథకాలక్రింద వెర్రించడంవల్లనే భరణ దివరీతంగా హెచ్చించడం జరిగిందని, నద్యోపరికాలంవల్ల పథకాలపై వెర్రించినట్లుంటే ద్రవ్యోల్బణం తటస్థించ దని బృహ్మనందరెడ్డి లాంటి వాయకులు విశ్వసిస్తున్నారు.

రాష్ట్రాల్లో దిన్న నీటివనరులు, వంపు పెట్టు నరవరా, వ్యవసాయంకోసం విద్యుత్ నరవరా బావులలాంటి వసులు రెపినికో ప్రాన్సన్ గిడులతో అమలుచేసి నవ్వుటికి, ద్రవ్యోల్బణ పరిస్థితి ఏర్పడక పోగా దేశం దిక్పాదనాశక్తి వృద్ధిచెందు కుందని వారి అభిప్రాయం. వచ్చేవారం జరిగే బాధియ అభివృద్ధి మండలి సమా వేశంలో బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు యీ విష యుపైగట్టిగా మాట్లాడారని తెలుస్తున్నది.

మునిసిపాలిటీ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

సింహపురిదిహ్మిత యతో సింహద్వారాలను నిర్మించాలనే తిర్మానానికికూడా చేర్చాక తన అంగీకారం తెల్పారు.

అలిమిట్లవాటి నెల్లూరు మున్సిపాలిటీ ప్రామాణ్యంలోకి అడుగుపెడే గర్భస్థాయ మైన విశేషమేముంది గమక? కనీసం రోడ్లయినా నుడ్డంగా లేవుగదా? పరిశు త్రత మద్దురై కానరావడంలేదు గదా? ఏమి చూచుకుని సింహద్వారాల నిర్మించాల. ఈ అడ్డుపానమైన ద్వారాలపెడే వీళ్ళుకొక సిగ్గులేదు - అని బయటవారు కూడా అదిపోసుకోరా-అని తన అవమ్మ తని తెల్పారు పావం రామకోటయ్యగారు కాని ఏం లాశం, తిర్మానమేమో పాపై పోయింది.

మున్సిపల్ రిమిట్లలో అన్నాడుగదా - ఇప్పుడు దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి కొత్త పెద్దాన్నాటి భవనంవాకా మున్సిపాలిటీలో కల్పకోశేం దుకు వ్యతిపాదన వుండికదా-అప్రాంతం కూడా మున్సిపాలిటీలో కల్పకొన్న వ్యధే యీ సింహద్వారాలపైకే వ్యతిపాదన వాయిదా వేసుకోవచ్చుగదా. అప్పుడు మల్లియ సింహద్వారాన్ని అడదాకా జరపడం ఏంబయిగావుంటుంది-అని తె. క. సుబ్బారెడ్డిగారు వాదనచేసినా లాభంలేకపోయింది; చేర్చేసినా తిర్మా నం లిఖించారేకాదు. ఒక్కోసింహద్వారా కి 3 వేల రూపాయలైనా అర్జువుకుందం ఇంజనీరు అందనలేకారు. 3 వేలంటే అథికో 9 వేలవాడినా అళ్ళర్వనడ వజ్జేదుకదా!

మరి అద్వారాల్లో సింహపురి దిహ్మం ఏముంటుందయ్యో అనికూడా కొందరిది గారు. సింహమో, గింహమో ఏదోవోకటి వుంటుందిలేండి-అన్నారు చేర్చాక.

ఇంతకూ ఈ తిర్మానాన్ని వ్యవేశ పెట్టింది ఎవరనుకున్నారు - మార్క్సిస్టు సింగరాజు రామకృష్ణయ్యగారు. చూడండి, మన మార్క్సిస్టుల్లో కూడా ఎట్లాంటి బాక్షవా కావాలు దాగివున్నాయో?

సంక్రాంతి పండుగకు

ప్రత్యేక రకములు

మీ కొల్లలలో, మీ పిల్లల పైజులలో కోరిన దుస్తులు వచ్చివున్నవి.

సిటీ డ్రెస్ హౌం

ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు.

ఫోన్: 444.

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

సంపూర్ణ దక్షిణదేశ - కన్యాకుమారి యాత్రకు

27-1-69 తేది స్పెషల్ టూరిస్టుబస్సు నెల్లూరు బారకాసునుండి

బయలుదేరును. 15 రోజులు - 39 ట్టేతములు.

భోజనముతో సహా టిక్కెట్టు రూ. 175/- లు.

మహాశివరాత్రికి - ముమ్మడివరం బాలయోగి దర్శనమునకుగాను

14-2-69 తేది స్పెషల్ టూరిస్టుబస్సు బయలుదేరును. 7 రోజులు

10 ట్టేతములు - భోజనంతోసహా టిక్కెట్టు రూ. 85/- లు.

గమనిక: షిటు 1-8 రు. 25/- లు పంపిన షిట్లు రిజర్వచేసి వుంచెదము.

పూర్తివివరములకు. - తె. కన్నయ్య, ఆర్గనైజరు.

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్ సర్వీస్ - దాడివారిపేటి నెల్లూరు.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

ద్యాం ఎత్తు 130 అడుగులకు ఉన్నందున నందేహం ఎందుకొద్దో నాకు ఆర్థం కావడంలేదు. వారికివలెనే 2. ఎల్. రావుగారి స్థాయిలోవున్న మ రో క వ్యక్తి ద్యాంఎత్తు 75 అడుగుల దానినే పుండు దరి చెప్పివుంటే, రైతులకు ఎంతో నష్టం చేసినవారైపోయారు. దావల సిన అగత్యం శ్రీ నంశీవరెడ్డిగారిగారి, మరొకరిగారి లేదుకాబట్టి ఆ విషయం ఎవ్వరూ ఆయనతో అన్నదిలేదని మనం భావించవచ్చునేమో! ఎవ్వరూ తమతో ఆ విషయం అనివ్వడంవల్ల తాము అవిధంగా అపారంగా చెప్పడంలో, నంశీవరెడ్డిగారుఉద్దేశ్యంతో అవాస్తవికంగా వైనా మాట్లాడివుంటారు; లేదా బుద్ధిపూర్వకంగానైయుంటే, రాజకీయంగా రావులు, వెంకటగిరి, నూకూరుపేట, కావలి, అక్క కూరుకాలాకాల రైతులను అకట్టకొనేందుకైనా మాట్లాడివుంటారు. అవిధంగా రైతులను అపారాధంతో ముంచుకుంటే, తాము ముందుకువచ్చి కృషిచేసి సోమశిలద్యాం పూర్తిపక్షకు నిర్మాణమయ్యేట్లు చేయమని నానంహా. అందులో వారికి మా అభ్యుదయ రైతుసంఘం తరపున తగిన సహాయసహకారాలు పూర్తిగా ఉంటాయని నేను హామీయిస్తున్నాను.

రైతులకు ఒకమనవి: సోమశిల మహా నర త ర్వాత జరిగిన ఒకవిషయంలో దీని యిం జ నీ రు శ్రీ మల్లారెడ్డిగారు విషయ వివరణచేస్తూ, ద్యాం ఎత్తు పూర్తి 130 అడుగులు ఉంటుందనీ, అభివృద్ధి వస్తు ముందుగాయిస్తామని చెల్లా రైతులు చెప్పి నందున సో మ శి ల తవ్వకవస్తుందని, అందుకు వెంటనే ఆయకట్టు రిజిస్టరు తయారుచేయమని తాము మావరంతుం దింగు ఇంజనీరును ఆదేశిస్తామని చెప్పారు. (ఎస్. జి. గారికి ఆ య క ట్టు రిజిస్టరు తయారుచేయమని పుత్రరువులు వచ్చాయి కూడా.) ఆయకట్టు రిజిస్టరు తయారుచేసిన తర్వాత, అభివృద్ధివస్తుచెల్పించువిషయమై రైతుల అంగీకారం పొందేందుకు వశాలు వస్తాయని, అవి నంకాల సేకరణచేసి మనం పంపితే, గవర్నమెంట్ గజెట్లో ప్రచురిస్తారని, మొదలైన వివరాలన్నీ తెలియజేశారు. పైగా, గజెట్లో ప్రచురణ అయినప్పటికీ, నాల్గవవ్యాధిక నాల్గవ సంవత్సరంలోమాత్రమే సోమశిల ప్రాజెక్టు పని ప్రారంభం అవుతుందని కూడ చెప్పారు. కారణమేమంటే, మూడవప్రణా లికలో కొరవలన్నవలు నాల్గవ వ్యాధిక మూడవ సంవత్సరంవరకు చేయవలసి ఉంటుందట. ఇన్ని ఇబ్బందులున్నాయి ఈ బృహత్కార్యంలో. పైనారు అనుభూ లుకాబట్టి, రైతులు సోమశిల వస్తుందనే ఆశతో వుండవచ్చు. వచ్చితిరుతుంది. నెల్లూరు-కోపూరు కాలాకాలకు పరిమితమై మాత్రంగాదు; మెట్ట కాలాకాలకుకూడ తవ్వక వస్తుందని శ్రీ నంశీవరెడ్డి-చంద్య శేఖరెడ్డిగార్లను గురించమని నాకోరిక.

—కాకాణి రమణారెడ్డి కార్యదర్శి, జిల్లాఅభ్యుదయ రైతుసంఘం.

పాత ఉద్యోగులు - కొత్త జిల్లా

1-4-69 తేదీకి కాకపోయినా, వందా యిరిరాట్ సంస్థలకు ఎన్ని క లు జరిగి మాతనముగా వందాయితీనమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పడే 1-7-69 తేదీ నాటి కైనా, నెల్లూరు, గుంటూరు, కర్నూలు జిల్లాలలోని ప్యాంకాలతో కొత్తజిల్లా ఏర్పాటు తర్వాతమరి తేలిపోయింది. ఈ జిల్లా నిర్మాణములో వ్యభిక్తముదృష్టిలో ఉంచుకొనవలసిన ముఖ్యమైన సమస్య లలో, ప్రభుత్వరంగములోని అయాథాఖల లోను, వందాయిరిరాట్ సంస్థలలోను పని చేస్తున్న ఉద్యోగుల సమస్య ఒకటి.

స్వ గ్య మ ము, స్వంతకాలాకాలను వదిలి జిల్లాలోని దూరప్యాంకాలలో పని చేస్తూ జిల్లా స్థాయిలో బ్యాన్సువర్లు జరుగు తుకు అవకాశముగల ఉద్యోగులు ఎంతో మందికలరు. కొత్త జిల్లా నిర్మాణమువల్ల ఈ ఉద్యోగులు ఇతరజిల్లా వుద్యోగులుగా పరిగణించబడే ప్రమాదముకలదు. (ఉదా హరణకు: దర్శికాలాకాలలోని కాబూరు నమితికి చెందిన ఉ పా ధ్యాయు లోకరు నూ కూరు పేట నమితిలో ఉపాధ్యాయు డుగా పనిచేస్తున్నాడని అనుకొందాం. ఇప్పుడైతే నెల్లూరుజిల్లాకనుక యిరిమెంటరీ స్కూ లు అయితే నమితుల ద్వారాను, హైస్కూలు అయితే జిల్లాపరిషత్ ద్వారాను అతని స్వగ్యమమని లేదా స్వంత కాలా కాకు బ్యాన్సువర్లవరగే అవకాశమున్నది. కొత్తజిల్లా నిర్మాణమువల్ల దర్శికాలాకా కొత్తజిల్లాలోను నూ కూరు పేట పాత నెల్లూరు జిల్లాలోను ఉండును. మరి ఆ ఉపాధ్యాయుడు నెల్లూరుజిల్లా ఉద్యోగిగా పరిగణించబడును.) జిల్లాలో వున్నప్పటి బ్యాన్సువర్లకు ఎన్నో కష్టనష్టాలకు, ఒత్తి డులకు లోనయ్యే ఉ పా ధ్యాయు ల్లాంటి ఉద్యోగులు అంతరజిల్లా బ్రాన్సువర్లకు నోరుకుంటారని మానవమాతృలెవ్వరు మాహించలేరు. కనుక వ్య భు త్వం ఈ వుద్యోగుల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని అయా థాఖలలో వగచేస్తూ, జిల్లా స్థాయి లో బ్రాన్సువర్ చేయుటకుమాత్రమే అవకాశ మున్న ఉద్యోగపులందరినీ “అప్లై” కోరి వారు ఏ జిల్లానుకోరితే ఆ జిల్లాలో ఉద్యోగులుగా సర్దుబాటుచేయడం శ్రేయ స్కరం. లేంట్ వీరిదొక స మ స్వ గా తయారుకావచ్చు. ప్రభుత్వం అంతదాకా రానివ్వడనే ఆశిస్తాం.

— ఒక ఉపాధ్యాయుడు

పంటల స్థితి- లెవి నోటీసులు

కోపూరు కాలాకాలలోని బుద్ధి, ఇస్క పాశం, లేబాల మున్నగు గ్య మాల కూములలోని మొలగొలుకుపైరు తెగులు వల్ల వెన్నుతీసి పాలుపోయు సమయంలో వెన్ను పూర్తిగాఎండిపోయి, ఒక్క గజ్జి గింజకూడా లేకుండా, తెల్లగాపోతున్నది. ఎకరాకు ఐ దు కూ ము ల ధాన్యమైనా వస్తుందా అని రైతులు భయనందేహలో వున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో లెవి నోటీసులు తారీ చేయబడుతున్నాయి. రైతు తప్పించుకో చూస్తున్నాడని దు ర థి ప్యా య పడక, రిజిస్ట్రా సెవిల్ సప్లయ అధికారులు వెంటనే ఈ గ్యమాలకువచ్చి, ప్రైవేటు వర్యవేషింధి, నే ను చెప్పే ది గింజమని మనసుకువస్తే వ్యాయంకల్పించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఇస్కపాశం -దేవళ్ళ రాధాకృష్ణారెడ్డి

పెద్దాసుపత్రి టౌన్ పేషెంటు విభాగం

పెద్దాసుపత్రికి 82 లక్షల రూపాయల మందర హక్కులం రావడం సంతోషమే. కాని ఈ సంతోషంలో పేదమధ్యతరగతి ప్రజల ఆసౌకర్యార్హ దిన్నదించలేము. ఒక పేదరోగి మూడుమైళ్ళ దూరాన వున్న అప్పటికి పోవాలంటే వారానికి 5, 6 రూపాయలైనా ప్యయాఖర్చు లవు తాయి. ఇది వారు తరించలేరు. వా రి కి దగ్గరలో ఏ దై నా సౌకర్యం కల్పించడం అవసరం. దీనికి నా సూచన ఏమంటే- జూనియర్ హాస్పిటల్ ను పాత పెద్దాస్పత్రికి మార్చి, జూనియర్ హాస్పిటల్ తవనంలో టౌట్ పేషెంటు విభాగాన్ని ప్రారంభించడం అనుభూలమని నా కోర్కె. వ్యతా వ్యతి గిడులు, వ్యతాసేవా సంస్థలు అందోళన జేస్తే వ్యభిక్తం సమీపితుమైన ఈ ఏర్పా టును చేయబడదామోదు. నెల్లూరు —పి. వి. సుబ్బారావు

నూరేళ్లనాటి ఆస్పత్రులు

(12 వ పేజీకొరవ)

మొత్తం 500మంది నేరస్తులున్న వొక్క నెల్లూరు జైల్లోనే వదిరోజుల వ్యవధిలో కలరావాతంబడి 98 మంది నిలువైనా హరి మన్నారు. రోజుకు రెండేసిసార్లు వొక్కో సారి ఐదేసి శవాల్ను కూడా ఐండ్ల మీద వదేసి యీ తెలు నేరస్తులచేతనే లాక్కెల్లి పెన్నవార్డున పూర్వేయడం జరిగేదట. ఎంత దారుణమైన సంఘటనో చూడండి. ఇట్లాంటి సందర్భాల్లో అస్పత్రుల అవస్థ వర్ణనాతీతం. నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రి లో అప్పటికి సరిగ్గా 80 మందికైనా వడకల వనతిలేదు. గుట్టలుగుట్టలుగా దగిపోయి శవాలుగా వదివున్నవాళ్ళుగాక 120మంది ఆ స్పత్రి లో చేరివున్నారు- నేరద్రుపో తున్నాను-అనేవాడట జిల్లానర్తన్ అడమ్మ ఇట్లా తంటాలుపడుంటే, అమెరికా పేషెంట్ల వోకవార్డు వచ్చిందట. అక్కడ కూడా యిట్టనే కొన్నిదోష్ట కలరా వుధృ తంగావుంటే, వీటివీరినా పెద్దపెద్ద రోగి మంటలువేసి ఆ వ్యాధి నూ క్షు ఢి వుల్లి వినాశనం చేశారట. దాన్నిబట్టుకుని జిల్లా నర్తన్ అడమ్మ, పాలిస్ రిజిస్ట్రార్ సెక్యూరరు ట్రైరెల్ కల్పి నెల్లూరులో వ్యతిపార్థనా, వ్యతివీరినా కొన్నిరోజులపాటు యిట్టనే పెద్ద రోగిమంటలువేసి బ్యాలోత్సవాలు జరిపారు. ఈ రోగిమంటలతోబాటు వీవో కొన్ని నివారణ మందులుకూడా వంపకం చేయించారట. తర్వాత నెలా రెండునెలలకు కలరా వుధృతం దాదాపు పూర్తిగా తగ్గిపోయి నట్టున్నది. జననమరణాల లెక్కలు చూస్తే- 1867 లో 7337 దాకా వుండిన కలరా మరణాలు, 1868 లో కేవలం 8 మాత్రమే వుండినాయి. 1867 లో కలరా వుధృతంగావుండి 1868 లో దాదాపు తగ్గముఖం వట్టిం దనుకుంటే-దా.స్థానే మహుడి (Small-Pox) వుధృతంగా వచ్చింది. 1868 లో యీ మహుడిమరణాలు జిల్లాలో- 2164, 1869 లో 1715, 1870 లో 1020 వుండి నాయిట. అంటే మూడేళ్ళలో దాదాపు 5 వేల మహుడిమరణాలు వుండినాయన్న మాట. చూడండి, నూరేళ్లక్రితం నెల్లూరులో 1867 నుండి 1870 దాకా కల్పి కలరా- మహుడివల్లై దాదాపు 15 వేల మరణా లుండినాయంటే. వాటికయిరినక ఎంత తీక్షణంగావుండిందో వేరేచెప్పవచ్చేమకదా. తర్వాతర్వాత ఇంగ్లీషువైద్యం, సనీనడిక్యా దిదానాలువచ్చి, ఆ వ్యాధులు ఎట్టినో ఐవు లేకుండా పోయినట్టున్నాయి. జిల్లాలో వాటినినక యిప్పుడు బాలవరకు తగ్గి పోయాయనే చెప్పాలి. —(నశేం)

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీకొరవ) అపోలో ఖర్చు అమెరికా మానవులు అపోలో-8 లో కూర్చుని చంద్రమండలం చుట్టూ దక్కర్లు కొట్టినవారు. కాగుంది. మొత్తం యీ అపోలో ప్యాజెట్టుకు 1970 సంవత్సరం దాకా లెక్కవేసుకుంటే మొత్తం 23 బిలి యన్ల డాకర్ల ఖర్చు వోక పైపు సంతా దకుడు లెక్కవేశాడు. అంటే 28 లక్షల కోట్ల డాలర్లు, మన రూపాయల్లో చెప్పా లంటే 1 కోటి 71 లక్షల కోట్ల రూపాయ లన్నమాట.మన మూడు వందవర్ష వ్యతా లికలకుకల్పి మనం పెట్టకలర్చు 25 వేల కోట్లు మాత్రమే. అంటే మన వంద వంద వర్ష వ్యతాళికలకం ఖర్చున్నమాట!

రైతులకు నూత్న వత్సర కానుక నూనె తీయబడిన తవుడు చౌక, ఆరోగ్యం

పుట్టి రూ. 108/- లు మాత్రమే!

వత్సవలకు వర్తికవుడుకంటే నూనె తీయబడిన (De-oiled) తవుడు వృద్ధికరమైయు; శీర్షము; వాతము మొదలైన వ్యాధులను కలుగ జేయు నూనె వదార్చములు తీసివేయబడినందున ఆరోగ్యకరమైయు; నూనె తీయబడినందున తవుడులో వుండు పోషితులు, విటమినులు తగ్గవనియు వరికోధనచేసి సువ్యసిద్ధ డాక్టర్లు చెప్పారు. అంధ్యవ్యధికే వత్సవోపక రాణవారుకూడా వారి యాజమాన్యము క్రిందవున్న వత్సవేంద్యాలలో (Live stock Farms) వచ్చి తవుడుకు ఐదులు నూనె తీయబడిన తవుడునే వాడుతున్నారు.

మా నూనె తీయబడిన తవుడును ఉపయోగిస్తున్న రైతుల అనుభవం కూడా అదేనని తెల్పుటకు సంతోషిస్తున్నాము. వర్తికవుడుకంటే నూనె తీయబడిన తవుడును వత్సవ పీఠికో కింటున్నాయని, ఆరోగ్యకరంగా వున్నాయని రైతులు చెప్తున్నారు.

మా నూనె తీయబడిన తవుడు ఫలితంలో మిన్న - ధరలో చౌక!

50 కిలోలు (ఐస్తామినహా) రూ. 9/- లు 1 పుట్టి రూ. 108/- లు (అమ్మకం పన్ను వ్యత్యం.)

— దొరకుచోట్లు — India Oils & Fertilisers Corporation, NAVALAK GARDENS—NELLORE ఇండియా ఆయిల్స్ అండ్ ఫెర్టిలైజర్సు కార్పొరేషన్. నవలాకుతోటలు - నెల్లూరు. (ఫోన్ : 790—780.)

మా ఖాతాదారులకు నూతనవత్సర శుభాకాంక్షలతో శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయిల్ ట్రేడర్స్,

(ప్రా: కమ్మ రోజిరెడ్డి) విజయంట్టు: ఇండియా ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ 15/145, జేముగూర్జి (అత్మకూరు బస్టాండ్ వెనుక) నెల్లూరు. మావద్ద కిరసనాయిల్, లూబ్రికేటింగ్ ఆయిల్స్ మరియు లైట్ డీజిల్ ఆయిల్ హోల్ సేలు గా సరఫరామైన ధరలకు లభించును.

విజయంట్టు కావలయును

నేషనల్ సీక్యూ కార్పొరేషన్ (కారతవ్యభిక్త్య సంస్థ) వారిచే సర్టిఫై చేయబడిన హైబ్రిడ్ జొన్న, మొక్కజొన్న, సజ్జ, యెత్తున దిగుబడించ్చు I. R. 8-68, T. N. 1, I. R. 5, C. R. 28-25 వరి, అనీయా మ్యూటాండ వేరుశనగ, మేజిటాతి పూసానవాని బెండ, వంగ, బొమేటా, గోరుదిట్టకుడు, కాకర, సొర, క్యావేతి, క్యాలివవరు, ముల్లంగి మొదలగు కూరగాయల దీక్షనములను అమ్ముటకు ఈ క్రింది వ్యదేశములలో విజయంట్టు కావలయును. విజయంట్టు తగిన కమిషన్ యివ్వబడును. వివరములకు ఈ క్రింద అధ్యక్షును సంప్రదించండి.

- (1) దరికి (2) పొదిలి (3) కనిగిరి (4) ఉదయగిరి (5) వెంకటగిరి (6) రావూరు. 1. R. 8-68 యకరము 1-8 రూ. 14-28 పైసలు. C. S. H. 1. జొన్న యకరం 1-8 రూ. 29-50 పైసలు. శ్రీనివాస సీడ్సు సప్లయర్సు డీలర్సు టు నేషనల్ సీడ్సు కార్పొరేషన్ (ఎం. బి. టి. పార్శిల్ ఆఫీసుప్రక్కన)-17/57 బ్రాంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

లిఫ్టరు మాడల్ 6 H.P.
పెట్రు మాడల్ 5 H.P.
(Government approved)
ఋణ, బాల్ బేరింగు, ఇంజన్లు.
పంపు సెట్లు, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు
మొదలగువాటికి
భవానీ
ఇండస్ట్రియల్
కార్పొరేషన్
రంగనాయకులపేట,
నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
E. P. No. 51 of 1968.
O. S. No. 44 of 1967.
చెరుకురు వెంకటప్పనాయుడు
—వాది-(డిక్రిహోల్డరు.)
(1) వెంకట వెంకటమణయ్య వగైరా
—ప్రతివాదు-(జె. డెట్టర్సు.)
డిక్రిహోల్డింగును 1.వ ప్రతివాది కాలాకు
ప్రకారం 27-1-69 తేదీన పై కోర్టువారు
విచారణ యందు వెయ్యదురు.

పెద్దూరు:-
నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, అక్కూరు
కాలాకా, అక్కూరు న. రి. లో చేరిన,
అక్కూరు వందామణి గ్రామంలో వార్డు
నె. 1 రు, డోర్ నెం. 8-3-A రు, అసె
సెంటు పాత నె. 607 రు, కొత్త 176
నెంబరగల మిద్దెయిల్లు - కాన్స్ట్రక్షన్ నకు
పాద్యులు:-[హా] చిన్నరెడ్డి రమణమ్మ
యిల్లు [ద-వ-క] రావీది. ఈ పాద్యుల
లోని పుమారు 9 అంకములు, 60.201
చ. మీటర్లు కట్టుబడిగల మిద్దెయిల్లున్నా,
నదరు మిద్దె మీద వేసియుండు పుమారు
5 అంకములు, 38.445 చ. మీ. గల
పైమిద్దెయిల్లున్నా, నదరు మిద్దెకు దక్షిణపు
మట్టు బింకులేకుతోటివేసివుండు పుమారు
1 అంకము, 6.689 చ. మీ. వసారా
యిల్లున్నా, నదరు మిద్దెకు, పైమిద్దెకు నం
బరించిన తల్పులు, ద్వారాంధనములు,
డిబీలు, అమరలు, పైకప్పు సామాను
లున్నా, అడుగు నెరమున్నా, కాన్స్ట్రక్షన్
పుమారు 6 అంకములున్నా, 40.184
చ. మీటర్లు. నదరు ప్రకములో వుండు
నానాకాటి వృక్షములు.

డిక్రిహోల్డరు కిమ్మకు రూ. 8000/-
అమీనాగారి కిమ్మకు రూ. 8000/-

—పి. వి. రమణారెడ్డి,
వాది-(డి. హో.) అద్వకేటు.

క్షేత్ర సందర్శనం

(4 వ పేజీ కొరవ)

కామవందారెడ్డిగారి వైరు
వ్యక్త్యక అదే. చెరకు నడవకులు చాల
నుంది రైతులొద్దాడు; వ్యవసాయకానికి
కాదు వచ్చాడు. కామవందారెడ్డిగారి
వైరు అందరికీ కాస్త అక్కర్లే న్నై
కల్గింది.

బి. ఆర్. 5 కొద్దిగా, 40 సెంటిగ్రేడ్
కాబోలు, వేసివున్నాడు. తెగులుకు గురి
యైవుంటుంది. చెరువులుకునాదా నాటిలేక,
తెగులు తెరులుగా వుండినది. అయినా ఎక
రాకు 3 వట్ల దామాషాన వండు కా
యన్నాడు. ఈ బి. ఆర్. 5 వై. వి రెడ్డి
గారుకునాదా వేసివున్నాడు; కొత్తూరులో.
బాగవే వండివుంది. ఎన్ని కాబోతాయో
మాదాటి!

వ్యవసాయంలో గూడా కామవందారెడ్డిగారిది
వ్యాపారదృష్టి అన్నాను. చెరకు
సాగును చేట్టడం, బందసారి చక్కెర
ప్యాక్టరీని నిర్మిస్తుండడం అందుకు నిద
ర్శనం. ఈ సంవత్సరం చెరకు 11 ఎక
రాలలో వేళాడు. వరివచ్చేల్సి మార్కులు
డిబీ రావుకాని, మొదటి సంవత్సరం
కాబట్టి అమాతం పరవాలేదు. ఈ చెరకు
నంకా విత్తనంగా వుపయోగించుకొని,
వల్సేనంవత్సరం చెరకుసాగును విస్తృత
పరచే సంకల్పం వున్నట్లుంది. జగదేవి
పేట-ఇందుకూరుపేట రోడ్డు దిలే బోట
రామచంద్రారెడ్డిగారు చక్కెర ప్యాక్టరీ
నిర్మిస్తున్నాడు. ఈ ప్యాక్టరీ నిర్మాణం
పూర్తి అయినపుడు, రామచంద్రారెడ్డిగారు
వరిని వదిలేసి, పూర్తిగా చెరకు లోనే
మునిగి తలవచ్చునేమో! ఈ ప్యాక్టరీ పని
పూర్తిచేసి ఇందుకూరుపేట ప్యాంకమంకా
చెరుగుమయం కాబోతుంది.

వ్యవసాయంలో రామచంద్రారెడ్డిగారి
వ్యాపారదృష్టికి మరొకనిదర్శనం వారి పెం
కాయతోవులు. వారికి ఇప్పుడు మొత్తం
20 ఎకరాల పెంకాయ తోవులున్నాయి.
ఇందులో 15 ఎకరాలు ముదురుతోట.
ఇది ఒకప్పుడు చాల వ్యసిధమైనతోట.
కావున, సైబాకుపేరు, కాని చెట్లు ముదురు
కావడం, తగిన కృషి లేకపోవడంవల్ల
కావు తగ్గినట్లుంది రామచంద్రారెడ్డిగారు
ఈ తోటకొని, వ్యతిరేకమొ మొదలులో
నాలుగుఅడుగుల లోతున పాతమట్టి తిసి
వేసి, సారవంతమైన క్రొత్తమట్టి వేయిం
దాడు. వీటికి నీటివనరు, నల్లనలు, అం
తరకృషి అరిగిపోవకానికి, ఈ 15 ఎక
రాల పెంకాయతోవులో అరటిచెట్లువేళాడు.
దీని వల్ల పెంకాయచెట్లూ మండికొని
వస్తున్నాయి; నీలైనా అరటిచెట్లూ గొలలు
కొయి. పెంకాయలమూలంగానే ఈ సం
వత్సరం రామచంద్రారెడ్డిగారి 20 నేలు వద్దం
దంబారు. ఈ పెంకాయచెట్లవల్లనే ఇంకా
ఎక్కువ అదాయమొచ్చే అవకాశముంది.

ఈ పెంకాయతోవుమధ్య ఒకమడుగు
వుంది. దాన్ని రామచంద్రారెడ్డిగారు
వృధాపోగొప్పలేదు. రకరకాల చేపవిల్లులు
రెండుమూడువేలు తెచ్చివేళాడట. అది పెద్ద
వైస్టున్నాయి. చేపలపెంవకానికి ఇక్కడ
ఇంకా ఎంతో అవకాశముంది. ఏవరీన్
కాల పరిశీలిం ది రామచంద్రారెడ్డిగారికి
నంబోలిస్తే అ పరిశ్రమనూ అ పి వృద్ధి
చేయగలడు.

ఇది రామచంద్రారెడ్డిగారి వ్యవసాయ
క్షేత్రం, పైరు వంటనంగరి ఏమైనాకా;
నేత్రోత్సవంగా, మృదయానందకరంగా
వుంటుంది ఈ క్షేత్రం. దీన్ని చూచిన
తర్వాత కలవకూరు వెంకటరెడ్డిగారికూడా
(జె. వి. ఆర్.) కోర్కె కలిగినట్లుంది-
బస్లను వదిలేసి, నెల్లూరుకు దగ్గరగా ఒక
అదర్బ వ్యవసాయక్షేత్రాన్ని అభివృద్ధి
పరిచి పోయిగా వుంటుందని!

చిత్రపరిచయం

(9 వ పేజీ కొరవ)

కోర్టులో అమె చెప్పినవనంకానిది కరగి
నీలైపోయి ఎక్స్ట్రాసరీ నడమిషా కోరు
తుంది. కాని ప్రయోజనముండదు. తనను
విడిచివుచ్చడమే తనపొలిత ప్యారమైనవిజ్ఞ
అని, తన్ను తన భర్తావిల్లంవద్దనే చంప
వలసిందని, కామవేసిన మహామూలాన్ని
లోకంలో మరేతల్లి తలవెన్నాతలవద్దని
తన దివంగోర్కగా విషయ వెలిబుచ్చు
తుంది.

ఇలాంటివనం సింహాగా ఎవరైనా
తీసారా, తియగలరా, తీసి జనంబాసారా
అన్న నందేవాలివుంటే దీర్చి చదువు
తోన్న చరితంబుకలిగివుండవచ్చు. తియడ
మేమిటి; యీ కథను గుండెలువగిలేలా
నగ్గుంగా, సూటిగా, నిర్మోహమాటంగా,
దరిడకీరిక యాదార్థ్యం కొట్టవచ్చేలా
తియడం అరిగింది. తోవీల్ పాసి రదిందిన
యీ కథను తెరపై అద్వితీయంగా రక్తి
కట్టించినవ్యక్తి యిద్దరికీ దక్కుతుంది.
ఒకరు దర్శకుడు విస్సెంట్, రెండవవ్యక్తి
కథానాయిక కొరవ.

వాస్తవికతను సూటిగా ప్రతిబింబింప
జేయడంలో, ముఖ్యంగా దారిద్ర్యాన్ని
నగ్గుకోణంలో దిద్దినదంలో విస్సెంట్
నిరుపమానమైన వ్యక్తిత్వ వ్యవర్ధిండాడు.
నత్వజీవితేసు తలపించాడు. కొరవలో
కథానాయికను వీరింపజేసిన అయిన
వ్యక్తిత్వ మరపురానిది. మళయాళదిత్య
సీమలో అక్కన్న కలిరాన వెలుగొండు
కున్న తెనుగునది కొరవ యీ దిత్యంలో
వృద్ధులమైన నటనావైష్ణవాన్ని ప్రదర్శిం
చింది. అమె కాను నటిస్తున్న నంగతి
మరదిపోవడమేకాక, మనల్ని మరచింప
జేసింది. తుదినన్నివేళాటో అమెను గమ
నిస్తాన్న ప్రిక్షులకుల కాదా త్యక్తి నిద్రి
స్తుంది. అర్ధనగ్గుంగా, దాదాపు విప్ప
గతెలా, వికారమైనరూపంతో, విద్యమత్తు
కుంబున్న విద్వంసు బరితేతో తరుము
కుంటూ ఇంటికి లాక్కెళ్లి, ఉన్నతరాలిలా
విషాన్నం విద్వంసు తినిపించిన నన్ని
వేళంలో నేను విషయలో కొరవను చూడ
లేకపోయాను. ఈ ర్యశీ అవార్డులకన్నా
నటికీ కావలసినది యిలాంటి వ్యక్తం
మాత్రమేననుకుంటాను. అంతటి వ్యతిరే
వంకురాలైన నటిని తెనుగు దిత్య సీమ
దక్కించుకోలేకపోవడం దాని ప్రార్థనమే.
రాముగా ప్రేమనశీర్, వత్సలగా పీలా,
విషయ తండ్రిగా తిక్కురిసి, రాముా తల్లిగా
అదుర్తవారి తమ పాత్రలను నిండుగా
పోషించారు. రాన్కర్యావు పోటోగ్రఫీ
కథలోని విషాదాన్ని సూటిగా వర్ణిస్తేలా
వుంది. పాటన్నీ చక్కగా, వినసొంపుగా
వున్నాయి. దేవరాజ్ వంగికం కథ కను
గుణ్యంగావుంది. కథ దివరకు వచ్చే

కొలది. నాయిక పాత్ర ముఖంలో నూ,
వేషంలోనూ తీసుకవచ్చిన కృమమైన
చూపుకు మేకప్ అద్దెట్టు వ్యతిరేకురూప
మెచ్చితిరారి.

మనదుట్టావున్న నమాణంలో ఇలాంటి
కలకులందరో వున్నాడు. వ్యక్తిరోజూ
పుడయం పేకర్లో విద్వంసు వివవిద్వి రంపు
కుం కామూ చరుపోతున్న తరిదంబుల
వార్తలు కానవస్తూనేవున్నాయి. అయినా
మనవెన్నటికి అది వట్టయ. కనీసం ఇలాంటి
నంబుకునలవాదారంగా తీసుకొని దిత్యాలు
తీసిన వచ్చుడు. వాటిని చూచినవచ్చుడు,
ఇవంలో వందలసంకలగి అవకాశం లేక
పోలేదు. తద్వారా, ఓవర్లైట్ గా కాక
పోయినా, దీర్ఘకాలికంగా వైవా మేలు
జేసుకరగలడు. ఇట్టి వ్యయత్నాలకు వ్యతి
నిర్మాతా, దర్శకు కూడా పూనుకుంటారని
అతిస్తాను.

అయితే మరొక్కమాట. ఈ దిత్యాన్ని
యితర భాషలవాళ్లు వున్నర్ధింబేయకు
యత్నిస్తున్నారని విన్నాను. ఉత్తమ దిత్యా
లకు భాషతో వ్యయేయంలేదు. వాటినిభాష
వారైకాదు, అర్థంజేసుకొని, అనందించ
గలరు. పైగా భాషాంతరీకరణంలో ఒరి
ఇవల్ దిత్యంలోని వట్టు, విగుప్త చెప్పి
కనడం తరచుగా చూస్తున్నదే. కనుక
యిలాంటి వ్యయత్నాలకన్నా, తమతమ
భాషలలో నమకారిక నమాటాన్ని వున్న
దున్నట్టుగా వ్యతిబింబింపజేస్తాన్న కథం
నెచ్చుకొని, మాలికంగా దిత్యాలు నిర్మించ
వలసినదని మనవి.

పంపాంగం

ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం
1969 జనవరి 14 తేదీ ఉదయము
6-30 గం. మొదలు 12-30 గం. వరకు
మరకనంకాంకి ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం.
స్నాన దాన తర్పణాదులు అచరించెడి.

సంక్రాంతి పండుగలు
1969 జనవరి 13 తేదీ 14 సంక్రాంతి,
15 కనుమ.

1969 జనవరి తిథులు
4 శని కృష్ణపాడ్యమి రా. 12-32 గ.వ.
5 అది విదియ రా. 2-03 గ.వ.
6 సోమ తదియ రా. 3-25 గ.వ.
7 మంగళ చదితి తె. 4-11 గ.వ.
8 బుధ వందమి తె. 4-33 గ.వ.
9 గురు పక్షి తె. 4-23 గ.వ.
10 శుక్ర నవమి రా. 3-43 గ.వ.
—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరరావు.

కాకినాడ ప్రెస్విటర్ డి|| ము|| కోర్టులో
O. S. No. 57 of 1948. E. P. No. 511 of 1967.
గోలి పృథ్వావతి ... —వాది-డిక్రిహోల్డరు.
గోలి చిన్మిరాజు వగైరాలు —ప్రతివాదు-(జె. డెట్టర్సు.)
వాదికి రావలసిన డిక్రిహోల్డింగును 1, 2 ప్రతివాదుల కాలాకు
దార్జిలింగ్ పెద్దూరు అప్రె పై కోర్టు వారి యెదుట 4-2-69 తేదీన
వగల 11 గంటల లగాయకు యాలము కాబడును.

పెద్దూరు:- తూర్పుగోదావరిజిల్లా, కాకినాడ కాలాకా, సామర్లకోట
నలు డిస్ట్రిక్టు, ధీమవరం గ్రామము కాలాకు తిరాయితివల్లం:-
పాత నర్సీ కొత్త నర్సీ వర్తకం పాత్రావు
(1) నె. 187 రు. ఖా. నె. 220/6 రు, య 0-98 ట్లు, 0.396
(2) నె. 187 రు. ఖా. నె. 220/7 రు, య 0-91 ట్లు, 0.372
—మొత్తం:- య 1-89 ట్లు, 0.768
పాద్యులు:-[హా] చరికి సూర్యనారాయణగారిబూమి [ద] మాసిన నత్తవతి
గారి బూమి [వ] చందలాడ అగస్తయ్య వగైరాల బూమి [క] కోలా నత్త
వతిగారి బూమి. నదరు పాద్యులమధ్యవున్న య 1-89 ట్లు బూమి. అందరి
నానావిధ ఫలవృక్షములు - యాతిమేంబు హక్కులుననా.
—వాదికిమ్మకు రూ. 2500/- లు, అమీనాకిమ్మకు రూ. 3000/- లు.
—జి. ఎన్. భాస్కరరావు - డి. హో. అద్వకేటు.

అరోగ్య అసారోగ్య పరిస్థితులలో మహిళలు

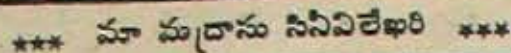
అరోగ్య సౌభాగ్యములను **లోడ్** ఆధారపడునది

60 సంవత్సరముల పైగా ప్రసిద్ధిసొందినది

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

సీతారామ అపరల్ ప్రొద్దు (ప్రైవేట్ లిమిటెడ్)
విజయవాడ, సికింద్రాబాద్, మద్రాసు.
అరహంపురం, చెరుకురు

బి. ఎస్. జోషర్ అంటాడు- అనలు
 సెక్స్ దిక్కుల నిర్మాణం ప్రోత్సహిస్తోంది
 సెక్సార్ వారేనట. అంటే వ్రమత్సమేగా.
 కారణం ఏమిటంటే, సాంఘికంగా, రాజీ
 యంగా, క్షణవాక్యకమైన కథలు, నమ
 న్మల-శీనుకుంటే వ్రమత్సం అనలు కరిం
 వదు. పాయింట్ కర్క్ ... అవును
 ఒక విధవ మళ్ళి పెళ్ళిచేసుకుంటేనో,
 ఒకర్ని ప్రేమిస్తేనో, ఒకరికి భార్యగా
 వుంటా- మరొకరితో ప్రేమకలాపాలు
 సాగిస్తేనో, యాంటి సోషల్, యాంటీ
 సెంటిమెంటల్ అని గొడవచేస్తారు. అమ్మ
 మ్మలు, నాయనమ్మలు మెచ్చుకునే సాంఘ

న్యాయమైన హక్కులకోసం కార్మికులను కూడగట్టుకొని నమ్మే సాగిస్తాడు. ప్యాక్షర్ల మూతలందుతుంది. రాము, విజయ, వారి విద్వలు తిండిలేక గిజగిజలాడిపోతారు. యజమాని రాముపై వగవద్ద గూండాలు ద్వారా నడిరోడ్డుపై రామును హత్యగావిస్తాడు. అదిచాలక, విజయశిలం చుందిది కాదని అమె ప్రియులలో ఒకరు రామును చంపారని అవవాడు లేవదీస్తాడు. ఆ అవవాడును రాము తల్లికూడ నమ్మి ఆ సంసారార్చివదలి కూతురింటి చేరకుంటుంది. విజయ స్నేహితురాలుకూడ విజయవత్సవిముఖురాలైతుంది. దుర్మరణంపాలైన అనురాగమూర్తియైన భర్త స్వృకులతో, ఆకలి ఆకలి అంటూ వేదించుకొనే వనీ ఓర్వలతో నిష్కలంకమైన తనశిలంపై మోవబడిన అవవాడుతో, ఆ అవవాడు మూలంగా ఒక్క ట్యూషన్లైనా చెప్పకొని విద్వల ఆకలి తీర్చలేని దుర్మరణనిష్కలంక తనవంటి అలిమానవతికి, రామూనందీ పుత్రమునికి వ్యధివనిష్కలం ఆకలికి కాకలేక బ్రష్టాండులో విప్రమేత్రుకోవడం, హోటలు నుండి మిఠాయి దొంగిలిస్తూ వట్టుబడి దారుణంగా హింసించబడడంవంటి ఘోరాలను కల్పారా దూడవలనిరావడంతో, అకర్మాగ్నురాలు ఏకల్మీ హృదయకొని దుస్సాహసానికొడిగట్టుకొంటుంది. కుక్క పాలై మిగిలిన కాస్త అన్నంలో తనే వ్యయంగా ఉషకలిపి చేతికలూ విద్వలకు తినిపించి చుంది కానూ మిగిలినది తిరి మరణించి చూస్తుంది. కాని జలియమైనవిది అమెన దావనివ్వక కోర్కటిమృగవెడుతుంది. పట్టికి ప్రానికూకుటగా అమె స్నేహితురాలై అమెకు విరుద్ధంగా ముందు వాదించినా

—కారనం 8 5 పేజీ

—

...

టంకురోడ్డు—కావలి

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
 E. P. 359/65. SCS. 179/63.
 చచ్చి యానాదిరెడ్డి - వాది-(డి. హా.)
 తాళి అదెమ్మ వరైరాలు
 -వ్యతివాదులు-(జె. వెట్టెయ్య)
 డిక్రిటాకిగాను వ్యతివాదులు తాలూకు
 సీరాస్థిరి పై కోర్టువాద 6-1-69 తేదిన
 వగలు 11 గంటలనుండి, సా. 5 గంటల
 లోపల విచారణ చేసి వేయవలెను.
 పెద్దవాడు:- నెల్లూరు డి. రి. ఇలావా,
 వెంకటగిరి తా. వెంకటగిరి న. రి. లో చేరిన
 వలుగోడు గ్రామంలో వట్టా నె. 29 రు,
 నర్సే నె. 91/6 రు, కస్తీర్లం య 0-57
 తెట్లలో క్షే. భాగం య 0-19 ట్లు పొను
 య 0-38 తెట్లు మాత్రం మాగాణిహూమి
 యాలముకు చేరుచున్నది.
 -పి. వి. రమణారెడ్డి - ఆద్యక్షేటు.

శంధం వెప్పలు
అగట్టుకొండి
అదిగ
అమృతాంజనము

అమృతాంజనం కనునాన్ని కలిగించే 10 రకాల రోషరూపిణి. కృతగా నమ్మి కొని విచారం కలిగిస్తుంది. అది కొంచెము తాళడంతో ఉండటంతో ఒకే సీసా నెలం తొలుత వస్తుంది. 70 ఎట్లు పేరు గడించిన అమృతాంజన నియంతకు, కంపిష్టి గింటి అయిదుకు, ఇతర భారత, అయిదు తిరియ కొప్పులకు అమృతమైనది.
 అరిదుర్పు, దిక్కడివంతో తవ్వకయాల కొట్టింది. అయిదుకు ఇతర భారత కలిగిస్తాయి. ఇంట్లో ఒక అమృతాంజన కిసా ఉంచుకోండి.

అమృతాంజన 10 రకాల రోషరూపిణి చేరిన మందు

అమృతాంజన గ్రాహక అర్చన పైకి రోషాన్ని. కిసా 'అమృతాంజన' కిసా కిసా ఉంటుంది.
అమృతాంజన రిమిడి
 అమృతాంజన రిమిడి

నివారణ పద్ధతులు

విద్యార్థి కాంగ్రెస్
 నిర్వహణ నేటి విద్యార్థికాంగ్రెసు
 చైతన్యము యింతవరకు మేము
 వెల్లివిరిసే దిశల నెల్లూరు వురకోర
 మందలానికన్న మరచుకొంగె!

నేడునాడుగూడ నెల్లూరునరుకంటే
 పెద్దపేరు స్కూలువిల్లలంటే
 అంధముఖ్యమంత్ర అన్నాడుఅమాట
 కాను గుండునరలా వానవాల్లో.

విద్యార్థుల సాధారణము
 విద్యార్థుల దేశమునకు వెన్నెముకలు, సా
 రథము వాళ్లదె యింద్యా
 అభ్యుదయగూడ లేవు అనాయత్తే!

మెకమెకగానే వెతమాడినాడు
 హితవుగజపినాడు అతుకనేర్చి
 నోడు ముఖ్యమంత్ర, లేడు అంతటివాడు
 నేడు అతనిసాత్తు నేర్చుకూర్చు!

అట్లు కగలవెడితె, రెక్కవ్యంనంజేస్తే,
 అనులు అడ్డగిస్తే వాకాలాతై
 లాను కొంతవలకు, లానించేదేముంది?
 అడగదగినవ్రశ్చ యొనకాదే?

ఇంతపెద్దనభను ఏర్పాటుజేతారు
 అడమగను కాము కూడగట్టి
 మేనకూరు, పీ.సి.పి.మేలుస్తూడెట్లు
 మరదిపోరు, పైన మందిపేరు.

విందుజేసే మాట విద్యార్థికాంగ్రెసు
 నావుదీర మంత్రివర్గమునకు,
 రానుపోను కారు అనాడుకాసేవు
 వల్లెటూరి కదిని వట్టరా!

దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి అనుపత్రి
 అది ఎక్కడి దాశ్చర్యము
 అది యెక్కడ అనుపత్రి అంధరాష్ట్ర అ
 ట్టుదయాగి దృష్టాంతము
 యిదొక మధ్యతనక కాంపిలేరేట్లా!

అయ్యో సుబ్బారెడ్డి!
 వెయ్యేటికి నిన్నుటోలు వితరణలని మా
 కెయ్యడ గనివందిందిల,
 అయ్యోను నీలస్య సార్థకము యశస్వీ!

నీకు దీనిపోడు నీ దశపుతుండు
 శేషరెడ్డి వయసు దిద్దిదయ్య
 వట్టువిడుపుడెనిన పైకి రానున్నాడు
 ముందుముందుసెప్ప మొఠమువాది.

లోకవృత్తం
 (3 వ పేజీ కొరవ)

నాలనుపంపి పశ్చిమాసియాలో పుర్రణను
 పెంపుజేయవద్దని రష్యన్లు అమెరికన్లను
 కోరినారు. అరబ్బీసీమలకు సాయుధ
 నష్టములు తగ్గింది, అరంగాన కాంతితై
 పాటునడవలసిందని లోగడ అమెరికన్లు
 రష్యన్లను కోరుతుంది.

రష్యా విదేశాంగమంత్రి స్వయంగా
 అరబ్బీ రిపబ్లిక్ వద్ద నాజర్ లో రెండు
 రోజులు ఎనిమిది గంటలసేపు చర్చించిన
 విషయ తేరిన వర్తమానమేమంటే, అర
 బ్బులను రష్యా ఎన్నటికీ విడనాడ
 కున్నప్పటికీ వారు యూదులతో ఇక
 నభ్యంతో వుండేదిరానం వెతకడం మంది
 దని రష్యా విదేశాంగమంత్రి నలచా యిద్ది
 నట్లు తెలిసింది.

ఎర్రదీ ప్రపంచంలో రష్యా అరబ్బీనికీ
 నద్దినట్లు కన్పించదు. కొన్నిసీమలలో
 యూదులపై కఠిగతేవద్దకులు కన్పించే
 సరికి సుప్రసిద్ధ అంగ్ల తత్వవేత్త రబ్బర్
 వాటిని ఖండిస్తూ వ్యకటించేవరకు పరిస్థితి
 వచ్చింది. అసీమలలోనే ఆ వద్దకులను
 ఖండించేకత్తులు సహజంగా అయిలుదొరినవి.

దిగిరిసీమలలో యూదులపై సానుభూతి
 వున్నది. మొత్తాన, రష్యా అవలంబించిన
 ఇశ్రాయీల్ - విరుద్ధవిధానంవలన యూదు
 లు విరుద్ధమైన తత్వం కొన్నిసీమలలో
 కలిగించిన అభీప్రాయం వచ్చినది.

రష్యా ఇకమీద ఇశ్రాయీల్ సీమకు
 మునుపటివలె శక్త్యాన్ని కలిగివుండదు.
 శేవలం రష్యా శక్తిపై అధారపడి, ఒకసారి
 దెబ్బ తిన్న అరబ్బులు రెండవసారి
 బాగ్యతగా వుంటారు. అక నిరాశకాగా,
 వారు పాశ్చాత్యులకు మట్టి నల్లపాతం
 కాకండా రష్యన్లు దూచుకుంటున్నారు.

రష్యా గొడవ ఆ విధంగావుంటే,
 చైనావెడల మనకు మరింత అపాయకకర
 మైనది. మట్టి చైనాలో బాంబులుపేల్చారు.
 భగవంతులవంటివాడు మనకు బాంబువద్దని
 నలచావిస్తారు. ఇంతకుచైనా గట్టిగామనం
 పాశ్చాత్యుల పాతు బుదుర్చుకుని మన
 కక్షలు ను వదిలించేసుకుంటే బాంబు
 మనం న్యయంగా చేసేవ్యయం దిగిరి
 పోతుందనే అభిప్రాయం ఒకటి అలమైనది
 దేశంలో వస్తునంగతి పాతకలెరుగుదురు.

కాని పైకి చెప్పినా చెప్పకన్నా మన
 బాంబును మనం తయారుచేయవలెననే
 అభిప్రాయం ప్రజాతానుప్రస్తు దింటున్నాం.
 చైనాచర్యవలన అసియాలో ముఖ్యం
 గా అగ్నేయాసియా ప్యాంతంలోని సీమ
 లన్నీ ఎంతో ద్రవ్యాన్ని యుద్ధవ్యక్తియ
 బావకు రక్షణ వ్యయానికై వెచ్చింది, అతి
 వృద్ధిర కక్కువలేయక తప్పదు. ఈవిధం
 గా తనకూ, ఇతరదేశాలకూ నష్టంఅపారం.

చైనా సాంస్కృతిక విప్లవం అఖరు
 ఘడియలోకివచ్చింది. మున్ముందు దేశాన్ని
 ఎవరు స్వాధీనంచేసుకుంటారో తెలియదు.
 మావోకత్తాన్నిభట్టిపెట్టిన మిలిటరీ కమాం
 డర్లు దేశాన్ని నడిపిస్తారేమో?

చైనా జ్యోతి కమ్యూన్ లో వుండెను.
 చేతులారా తనవెలుగును తానే అర్చుకుని,
 దీకటిలోపడినది. మన బుద్ధునినందేశాన్ని
 ఇతరసీమలు గృహించినట్లే, ఆ కమ్యూన్
 విధానాన్ని ఏదోఒక రూపంలో అవలం
 బించి అగ్నేయాసియా సీమలు తరించేది.
 చైనాకు నూత్న జ్యోతి వెలిగిందికీర్తి
 దశ్యేది. అందరికీ సాఖ్యం, సొలభ్యం,
 అనందం లభ్యమయ్యేది. ఈ అంకాన్ని
 లోగడ అనేకసార్లు చదువరుల గమనం
 లోకి మేము తెచ్చినాము. ఇప్పుడు మళ్ళీ
 వ్యస్తావించడం అవ్యస్తతంగా దనే
 భావంతో ఆ విషయాన్ని పునః స్మరణకు
 తెస్తున్నాము.

ఇప్పటి గడమిద నడుమజరిగిన కర్నాక
 గ్రామాభ్యుదయ- గ్రామోదయ- గ్రామ
 రాజ్య- పంచాయితీరాజ్య నిపుణులు చైనా
 కమ్యూన్ సంఘటనపై పరిశోధనజేసి
 అమూల్యమైన అంశాలను తెలియజేయ
 గలరని మా ఓశ్వాసం

కమ్యూన్ ఒకపరిమితిలోఅమోఘమైన
 శక్తిగలది. కాని దానిని విపరీకంచేసి
 చైనావారు రష్యన్ల పరిహాసానికి పాత్యు
 లైనారు. పరిమితిలో కమ్యూన్ నడిచి
 వుంటే, పందపుష్పాలను నిజంగా పరిమ
 లించ జేసివుంటే, నేడు జెకోసీమలోఅరిగేది
 నాడు చైనాలో జరిగివుండేది. రష్యా
 చైనాకు జోహాద్ అర్పించవలసి వచ్చేది.
 మనమంతా సంకోషించేవారము.

కాని తూర్పుగా వెళ్ళవలసిన చైనా
 ఎర్రబిండి వడమరకువెళ్ళింది. దిశయే
 మారేటప్పటికి గమ్యం గోచరంకాలేదు.
 అట్టి అగమ్యగోచరపరితిలో అంకా అడ్డ
 దడ్డమైపోయింది. సాంస్కృతిక విప్లవమనే
 గంగవెల్లి పుట్టుకొచ్చింది. దాని పరితం
 దిదశం.

సంస్కరణవైపుకు వ్యయాణించ వల
 సిన చైనా కమ్యూనిజం అడ్డంబిగేనరికీ,
 మరొకకావున సంస్కరణకై ఉద్యమం

రావలసివచ్చింది. వ్యవస్థాపకచైతన్యం-
 స్వాతంత్ర్యసేమ దీప్తిచేసిన జెకోసీమలో
 అది రావలసివచ్చింది.

ఆ వచ్చిన నూత్న పరిణామంతో
 పెనుగులాడలేక రష్యన్లు బాధపడి
 పోతున్నారు. జెకోసీమలకు అంతకంటే
 ఎక్కువగా నరిగిపోతున్నారు. అనరిక
 రష్యాలోనే ఒక పెద్దనంకటం రానున్నదని
 వినిపింది. ఆ నంకటానికి జెకోవెర్స్కీనే సరి
 యైన దిక్కు.

అటువంటిప్పుడు, అక్రమించి జెకో
 పార్టీని లొంగదీసుకోని రావడమా లేక
 చైరొలగి జెకోపార్టీని విశ్వసించినదవడమా
 అనే మీమాంస రష్యన్లను వేదిస్తున్నది.

తమ కామ్రేడ్లయిన రష్యన్లను కాదని
 కాము కమ్యూనిజమును వంస్కరిస్తూ దేశ
 స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకూ, ఇంపీరియ
 లిస్టులనందేవారికి నందివ్వకుండా వుండే
 మార్గాన్ని వెతకలేక జెకోలు హైరానా
 అపోతున్నారు.

జెకో విద్యార్థులకు, వర్కర్లకు రష్యా
 సీనులు కొంచెంచైనా తమసీమలోవుండడం
 ఇష్టంలేదు. త్వరపడి, మర్దంపెంచుకుని,
 జెకోవిద్యార్థుల అవకారం కలిగించవద్దని
 దుబ్బెకవంటి నిలకడగల నాయకులు
 ఎంతజోడిందినా, కలవరం తగ్గడంలేదు.

శేవలం తమకనుకూలమైన వారెవరో
 జెకోసీమలో, రష్యన్లకే జోధవడడంలేదు.
 సంస్కరణోద్యమ నాయకులచేతనే తమ
 అభీప్రాయాన్ని చెబుకూర్చుకొనాలని రష్యన్ల
 ప్రశ్నయి. ఈ సమన్వయప్రయోగ వర్కర్ల
 సాసం ఏమవుతుందోఏమోగాని, ప్రస్తుతం
 జెకోసీమనుగూర్చి అందే వార్తలనుబట్టి
 అక్కడవున్న విధికపరిస్థితి మాత్రమే
 వ్యక్తమవుతున్నది.

ఇంతజరిగినా, ఒక్కనుగుణం కన్పి
 స్తున్నది. రష్యాలో స్థానికా చేసినట్లుగానీ,
 చైనాలో మావో చేసినట్లుగానీ జెకోసీమలో
 ఎవరూ చేయలేదు. అక్రమించిన రష్యన్లు
 సైతం మొదట్లో తొందరపడినా, ఏదవ
 బాగ్యతగా వర్తించారు. కామ్యూడ్ ఒకరి
 నొకరు దూషించుకోవడం, ఒకరిపైఒకరు
 అవరాధాలుమోవడం, వగ సాధించు
 కోవడం జరగలేదు. అక్రమణలో సైతం,
 అది జరగలేదంటే, జెకో ఉద్యమం ద్వారా
 కమ్యూనిజంలోకి కారుణ్యం, సహనం
 వ్యవేళించినవనే చెప్పవలెను.

కారుణ్యం, సహనం అనే భావాలకు
 మాడ్చులు లేవు. అవి వ్యవేళించినపుడు
 వాటిని ఎదిరించినవారు కల్పడం కష్టం.
 అందువలన కమ్యూనిజం రవివ్యక్తు ఇంత
 గందరగోళంగా పూర్వమెన్నడూ లేదని
 వదిలిపెట్టటం గృహిస్తున్నారు. అందులోని
 వారికి నిజం తెలుస్తున్నది.

వీకనాం సమన్వయ ఇక ఎవ్వరూ
 పొడిగించదలచుకోలేదు. లోలోపల ఎంతో
 సంవృద్ధివు నడుచున్నది. ఆ కాష్టం త్వర
 లోనే చల్లారకతప్పదు. ఉత్తరవీకనాం-
 దక్షిణవీకనాం గెరిల్లాదళాలకు అనుకూల
 మైన పరిస్థితులుండినవి- నంది సంప్ర
 దించుటకు. చేతులారా అవి వాటిని విడిచి
 వేసినవి. ఇప్పుడు అంతకంటే అసనుకూల
 మైన పరిస్థితిలోనే రాజీనడకతప్పదు.

ఇప్పటిచైనా ద-వీకనాంలో బలమైన
 కమ్యూనిస్టుతరకై నంతుడతంగా లేదు.
 రాజీవ్యభావం ఈ పరిస్థితిలో ద-వీక
 నాంలో ఎట్టిపరిణామాన్ని కలిగిస్తుందో?

నిర్వహణపూర్వకమైన ఆ యూద్ రెండవ
 విరూపాక్షం కొంత అలోచించి పరిస్థితులు
 స్పష్టమైన భారతవ్యవస్థకు అనుగు
 నము నిర్వహ్యం చేయరాదని అభిప్రాయం
 నారాయణగారాక వ్యకటనజేశాడు. మన
 జ్యోతిని మొదట అలోచనా పూర్వకంగా
 నిర్వహ్యంవందరి కోరినా, అతర్వాత శేవలం
 లాంఛనపూర్వకంగా అవలంబించి వచ్చిన
 జవాబును పరిశీలించేగాని వాటి వట్టి
 మావలసినంత శక్తి వున్న మావలేదని
 అయిన అలోచించారు.

ఆ యూద్ గానీ అతర్వాతవారుగానీ
 ఆ వైపునుండి మనతో సమాధాన పూర్వ
 కంగా వ్యవర్తించదలచుకుంటే మన
 వ్యభిక్త్యం, వ్యభిక్త్యం సంకోషిస్తారు. కాని,
 రష్యా యుద్ధ విమానాలను పాకోసీమకు
 నష్టముచేస్తున్న వ్యక్తాంతం మన పార్ల
 మెంట్ లో అందోళన గావించినది. నష్ట
 లడిగిన వ్యక్తులకు 'అంకా గమనిస్తూనే
 వున్నాం' అనే సమాధానం వ్యభిక్త్యం
 వైపునుండి వచ్చింది.

మూడువందల కోట్ల రూపాయల
 సాయం అమెరికావద్దనుండి అభ్యుమవు
 తుందని మురిసిపోతున్నాము ఈసాయం
 రుణం గనక ఎంతభారమో గమనించ
 వలసిందని కొందరి విజ్ఞప్తి. నుచేతకత్తవ
 లానీ అందనా ప్రకారం ఇప్పటికే
 రూ. 8,000 (ఎనిమిదివేల) కోట్లరుణంలో
 మనం వదివున్నాంగనక, అంకా మనం
 సాయం అందించుకుంటే, అదంతా లోగడ
 మనం అందుకున్న అప్పుల సర్వీస్ బార్డర్
 క్లింద మనం తిరిగి అమెరికావలసివస్తుంది.

కొత్తకొరెలైన రష్యా, అమెరికా,
 దిగిరిన చేతులలో పాకో - భారత సీమలు
 కలిసి పెడితే బాగా వుండాలని రాజాజీ
 సూచించారు. ఇంతవరదాకా కొత్తకొరె
 సమన్వయ రెచ్చింది ఈ ముగ్గురు మహాను
 భావులేగదా! వారి సమన్వయ వారికే
 ఇతాం అని అజ్ఞానవృద్ధుని కాళ్ళకత్తమా?
 లేక ఒక వరూపాక్షం కాళ్ళిరుకు కాస్త
 దూరంగా వుండడం నేర్చుకుంటే, పాకో -
 భారత సీమలకు సరియైన దృష్టికలిగి,
 ఉభయులు కలిసి కాళ్ళిరుకు పొలిస్తారని
 ఉద్దేశ్యమా? అనలు పాకో-భారతసీమలు
 పెడలేదన కావలెనని కి. కె. లోహియా
 సూచించివుండెను. అది ఎంత సాధ్య
 మైనదో, అది అంతే సాధ్యం, ప్రస్తుతం.
 కాని, ఎందుకైనా పాకో-భారతరాజ్యాలు
 కలిసి చర్చించుకుంటేగాని ఏ సమన్వయ
 పరిష్కారంకాదు. కాని మొన్నటియుద్ధంలో
 కలిగిన ఓటమిని పాకోవ్యభిక్తు మరదిపోయే
 టంత విషయాన్ని మళ్ళీ ఇండియాపై
 సాధించవలెనని అయూద్ లేక అల్లర్
 రాజ్యం బాధిసీమాత్యం పాకో - భారత
 సంవృద్ధింపులనేవాటికి అర్థమవుండదు.

హర్యానాలో నిర్మి లాల్ నిలకడ,
 మధ్యవ్యవేశలో కి. యన్. సింగ్ పోకడ
 మహాకష్టంగావున్నది. డిప్యూటీ మహిమ!
 పంజాబ్ లో ప్రముఖులు కాంగ్రెస్ పార్టీని
 విడిచిపెట్టినారు-టిక్కెట్ కడవలో. ఉత్తర
 ప్రదేశ్ లో-ముఖ్యంలో తూర్పుప్రాంతాన-
 పెద్దలు, పిన్నులు టిక్కెట్ కడవలో కాంగ్రెస్
 పార్టీని వదలి మాజీకాంగ్రెస్ చరణ్ సింగ్
 పార్టీని బలపరుస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ అత్య
 ధులను కాంగ్రెస్ వారి బోల్ బాట్లవడం
 బీహార్ సంవృద్ధాయం. ఇన్ని జరిగినా
 ప్రగతివల్లంలో పొందికలేదు గనక ఉత్తర
 ప్రదేశ్, బీహార్, పంజాబ్, బంగాళాలో
 కాంగ్రెస్ పార్టీకే మెజారిటీ వస్తుందిమో
 వచ్చునుగాని వ్యభిక్త్యం గట్టిగా ఏర్పడి-
 విచ్ఛిన్నతలెల్ల పరిస్థితి వస్తుందో అని వర
 లిలకుటకు సంశయం కలుగుతున్నది.
 బంగాళాలో ఎన్నికల అల్లడలలో హమా
 యూన్ కదీరపై అహమీత్వం జరిగింది;
 దానితో, అల్లడలను ఎన్నికల సమయంలో
 నిర్వాహిణంగా అణచివేయుటకు కేంద్ర-
 రాష్ట్ర వ్యభిక్త్యాలు సంకల్పించినవి.

వారం...వారం

(3 వ పేజీకొరవ)

ఈ సమయంలోనే శిరాన్ రాజాను,
 టిక్కి ప్రధానమంత్రినిపిల్చి పాకో-శిరాన్-
 టిక్కి రాజ్యాలు కలిసి చేయగల వాణిజ్యం
 వర్తకాలనుగూర్చి అయూద్ బాబా సంవ్య
 దించారు. కొత్తకొరె సమన్వయవాద వారితో
 చర్చించారు.

అదిలావుండగా, భారతదేశంలో

పల్లెల వార్తావళి

(5 వ పేజీ కొరవ)

కార్యకర్తలను పరిశీలించారు. నమితి పెరిగింది. శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి, మరో 20 మంది వందలకు అధ్యక్షులు, 200 మంది హరిజనులు కార్యకర్తల గారిని కలసుకొని మరీకొన్ని కరవుననుబడు, ఇండ్ల నిర్మాణములను వనైరాలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. కార్యకర్తలగు 43 లక్షల అప్పుయ్యే 18 కొత్తకరవుననుబడు మందారు చేశారు. అంతే మొత్తం ఈనమితి కరవు నివారణ కార్యాలకు 10 లక్షల రూపాయలు మందారు చేసినట్లువుతుంది.

నమితిలో 28 ఏ. డబ్బు. డి. వసులు, 18 మైన్ ఇరిగేషన్ వసులు, 48 మంది నిడివాపుల తగ్గవ్వకం, రాకు రోడ్డు వసులు మందారయ్యాయి. ఈ వసులున్న 1969 మార్చి అరుదు పూర్తికాలవను.

నూత్నానుపేట కాలేజీ

జూనియర్ కాలేజీల స్థాపనలో పరిశీలనకు నియమించబడిన కమిటీవారు 29 తేది నూత్నానుపేట వచ్చారు. డి. వ. హయ్యర్ సెకండరీ స్కూలు హెడ్మాస్టరు, ఇన్స్పెక్టర్ పేరారెడ్డి, నమితి పెరిగింది. రామకృష్ణారెడ్డి, అయితా పాండురంగ గుప్త, అయితా అనందకృష్ణయ్య, కె. రాజ గోపాల్ రెడ్డి, పెద్దాయి పురంధరరెడ్డి, బందారు మునికృష్ణయ్యరెడ్డి, కిలారి ముద్దు నాయుడు, శ్రీవతి వెంకయ్యనాయుడు, తల్లం సుబ్బారాయులురెడ్డి వ్యక్తులు కమిటీవారిని డి. వి. వద్ద కలసుకున్నారు. డి. అనంతరం కమిటీ వారు హైస్కూలుకు పోయి భవన వనతులు పరిశీలించారు. అక్కడే సభరిగింది. కాలేజీ కి కిగిన భవనవనతి వంద; కాని ఇతర పరికరాలు వనైరాలకు వ్యవస్థాపక 50 వేల రూపాయలు విరాళ మివ్వవలసి వుంటుందని కమిటీ వారు చట్టాన్ని చెప్పారు. ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించుటకు పొరులవనంగా శ్రీ పేరారెడ్డిగారు వాగ్దానం చేశారు.

ఈ కమిటీ ఈ క్రింది విరాళాల వాగ్దానం అరిగింది: ఇన్స్పెక్టర్ పేరారెడ్డి, వై. రామకృష్ణారెడ్డిగారు చెరి 1116 రూపాయలు; కానననమ్మకు పట్టల వెంకట సుబ్బయ్య రూ 850; నమావేళానికవద్దిన వరకవ్యములు కామనంపర్తియలొని, పిదో అవ్వగలమని చెప్పారు. డి. సేక రణకు ఒక కమిటీనూ ఏర్పాటుంది. శ్రీమంగా వసులుచేసి, 50 వేలచెల్లంది, రేపు బాకలో కాలేజీ ప్యారం 00 వ జేసుకోవాలని ఆ తర్వాత పుత్తాహంగా వున్నారు.

కళాశాలలు లేకపోతే జూనియర్ కాలేజీలు నెలకొల్పాలనేది ప్రభుత్వ విధానమని విన్నాము. మరి వేలు, లక్షలు చెల్లించ మనదమిటిలో అర్థం కావడంలేదు. అక్కడ కూర్చోకుండా ఒక జూనియర్ కాలేజీ నెలకొల్పాలను. దానికి విరాళం అవ్వవలసిందేనా? ఏమైనా ప్రభుత్వం వెనుకబడిన బోట్ల జూనియర్ కాలేజీలు నెలకొల్పడం నపుడు, విరాళాలమీద ఆధారపడకుండా

ప్రార్థించడం మంచిది. ప్రజల విరాళాలమీద ఆధారపడే హైస్కూల్స్ ప్రివీ గూర్చి తెలికా చంద్యశేఖరరెడ్డిగారి నడి గితచెప్పారు. కాళినినుకూడా హైస్కూల్స్ ప్రివీ తవర్తన ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాము.

నూత్నానుపేటనుండి మద్యానుకు వియ్యం దొంగరవాణా ఎక్కువగా వున్నట్లు నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామ కృష్ణారెడ్డి కర్నూలుగారికి కమిటీవారుకు. మద్యానులో మొలగొంటుంది వియ్యం వడి రూ 3-50 లు అమ్మబడుతున్నదని.

—మా. వి.

కోవూరు, కోట బడ్జెట్లు

కోవూరు, కోట నమితుల బడ్జెట్లు ఆయానమితుల సర్వవర్గ సమావేశాలలో ఆమోదించబడ్డాయి.

1969-70 గో కోవూరు నమితి ఆదాయం రూ 14,43,300 లు; వ్యయం రూ. 14,90,900 లు. అంతే 12 వేల రూపాయల మిగులు బడ్జెట్నుమాట.

ఇక ఆ నమితి అనంతరంలో ఏపి వద్ద క్రింద ఎంతెంత బర్నచేస్తుందంటే:-

విద్య	రూ 6,53,900 లు
సాంఘికసంక్షేమం	రూ 1,36,100 లు
ఆరోగ్యం, వైద్యం	రూ 97,500 లు
మందిరీత సరవరా	రూ 80,000 లు
రహదారులు	రూ 34,900 లు
వ్యవసాయం	రూ 29,500 లు
వనభూషణ	రూ 27,500 లు
సి. డి. వద్దల క్లిగడ	రూ 25,000 లు

నమితి గ్రామాలలో ప్రైవేట్ హాస్టల్స్ ఎక్కువగా వున్నందున, దాని నివారణకు తక్షణం చర్యలు తీసుకోవ నిందిగా వైద్య శాఖ వైరెక్టరుగారిని కోరుతూ ఒక తీర్మానం ఆమోదించబడింది. ఈ సమావేశానికి శ్రీ కోవూరు శ్రీనివాసులు రెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

28 తేది శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి అధ్యక్షతన కోటనమితి 1969-70 ఆయవ్యయ అంశనాలను ఆమోదించింది. 1968-69 రివెన్యూ బడ్జెట్నుకూడా ఆమో దించిందను. ఈ నమితి ఆదాయం 15 లక్షల 90 వేల రూపాయలు; అర్బు 15 లక్షల 38 వేల రూపాయలు. ఇది మిగులు బడ్జెట్. తేద్య, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలవలె తరుగు బడ్జెట్లకు అవకాశం కలిస్తే, నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసు ఒకమంది వందవర్ష ప్రణాళికను రూపొందించి, కోటనమితిని ఒక ఆమెరికాగానో, ఒక వర్షపు బర్న గానో చేసినేస్తాడు! కాని బిళ్ల బడ్జెట్లు నిల్పండి తీకాలనే సరి పోయినే! కోట నమితి అప్పు వద్ద విడి-

నిల్పండి అర్బు	రూ 1,47,200
రోడ్లు	,, 15,000
ఆరోగ్యవైద్యాలు	,, 1,87,000
సాంఘికసంక్షేమం	,, 4,68,000

ప్రార్థమికవిద్య	,, 4,08,000
వ్యవసాయం	,, 43,800
వనభూషణ	,, 27,800
మైన్ ఇరిగేషన్	,, 22,000
గ్రామీణ త్యాగసిని	,, 99,000
కార్యకర్తలు	,, 1,000

ఒక్క రహదారులకు మివ్వాలిస్తే, అర్బు వద్దల క్రింద కోవూరుకంటే కోటనే ఎక్కువ కేటాయింపుగావుంది. మహిళా సంక్షేమానికి కోవూరుబడ్జెట్లో బోటులేదు; బహుశా ఇది నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసు వ్యవేళ పెట్టిన సూతవాంశంగానే వుండవచ్చు. అట్లనే సాంఘిక సంక్షేమానికికూడా కోటనే అధికకత!

వెంకటగిరి కాలేజీ సాంస్కృతిక కోర్సులు

వెంకటగిరి విశ్వవిద్య కళాశాల అధ్యక్షులలో సాంస్కృతిక కోర్సులు రెండు రోజులపాటు జయవహంగా అరిగాయి. ఈ సందర్భంలో నాటకపోటీలుకూడా నిర్వహించబడ్డాయి. 'విశ్వవిద్య' వున్న బోటు సాహిత్య సాంస్కృతిక సమావేశం తప్పక వుంటుంది. వెంకటగిరి కళాశాలా కావలి విశ్వవిద్యలో భాగమేకాబట్టి, ఆ సాంస్కృతికాయమే వద్దంది.

ఈ సాంస్కృతికకోర్సులను కావలి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామి ప్రారంభించారు. స్వర్గీయ బందాను స్మరించి నాటకకోర్సులకు భవగమించడం అందరి విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభించిందని, దానిని అన్ని కళాశాలలూ అనుసరించి విద్యార్థులను పుత్తాహుళితులను చేసినవలెచెప్తూ, వెంకటగిరి కళాశాలలలిత కళానమితికి వుచ్చిల భవిష్యత్తునదని ఆశీర్వదించారు శ్రీ గోపాల స్వామి. బందానుగూర్చి మాట్లాడుతూ శ్రీ గోపాల స్వామి- "బందా కనకలింగేశ్వరరావు ప్రభుత్వావంతుడు, సమర్థుడైన నటుడు; అపూర్వ కార్యదర్శుడు. కూడినూడి వాట్టా కి, అంధ్య నాటకకళకు ఆయనచేసిన సేవ అనన్యసామాన్యమైంది. బాత్సాహిక నటుడుగావుండి కిరాయి నటుడుగామారినా పుత్తాహ వైపు వ్యాలు కో నాటకకళను ఆరాధించిన మహానీయవ్యక్తి" అన్నారు.

సభాధ్యక్షుడు, ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వై. వి. చలంతరావు శ్రీ గోపాలస్వామిని సదస్యులకు పరిచయంచెప్తూ, అందరి విశ్వ విద్యాలయం రిజిస్ట్రారుగావుండి విద్యారంగానికి, నాటకకళకు అపారమైన సేవ జేశాడని ప్రశంసించారు. విద్యార్థులలో నాటక కళాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించే నిమిత్తం పోటీలను ఏర్పాటుచేశామనిచెప్తూ, అందులో పాల్గొన్న విద్యార్థులను అభినందించారు.

నాటక పోటీలలో ఎరిమిడి నాటకాలు ప్రదర్శించ బడినాయి. విశ్వవిద్య విద్యార్థుల 'వెంకన్న కాపురం' మొదటిదిగా; ఐ. డి. ఐ. విద్యార్థుల 'రాజీవం' రెండవదిగా బహుమతు లందుకున్నాయి. వెంకన్న కాపురంలో నటించిన పి. రవి ఉత్తమనటుడుగా, రాజీవంలోని తాతా మియా పాత్ర దాని వ్యక్తక బహుమతి కర్పణగా నిర్ణయించబడినారు. ఆర్. వి. ఎం. విద్యార్థుల 'పెళ్ళిమామలు' ఉత్తమ ప్రదర్శనగా పరిగణించబడింది.

శ్రీ ఎ. ఎస్. కృష్ణరావు లలితకళా నమితి ఆశయాను వివరించారు. శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం వందన సమర్పణం గావించారు.

విశ్వవిద్య కళాశాల గాంధీ శతజయం వ్యవహారకు, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్య అయింది నిండితే సమ్యక్ శ్రీ ఎం. బల రామరెడ్డి 19 తేది ప్యారం కోర్సువం జరపుతూ, గాంధీజీ జీవిత విశేషాలను, ఆశయ ఆదర్శాలను గూర్చివ్యవసరించారు. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ చలంతరావు మాట్లాడుతూ ఈ శతజయవ్యవహారం సందర్భంలో మహాత్మునిగూర్చి అనేక వ్యవసరించు

ఏర్పాటుచేయగలమని చెప్పారు. అంతా వన్నానకులు శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం కన్న వాదలు చెప్పారు. -బి. వి.

గూడూరు గ్రామోద్యోగులు

గూడూరుకాలానా గ్రామోద్యోగుల మహాసభ 3 తేది శ్రీ డి. బలరామరెడ్డి అధ్యక్షతన గూడూరు లో అరిగింది. కాలానా సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా తిరు మూరు బహదూరరెడ్డి, ఉపాధ్యక్షుడుగా ఈమూరు శ్రీచరినాయుడు, ప్రధాన కార్యదర్శిగ నర్సెరెడ్డి వెంకటేశయ్య, సహాయ కార్యదర్శిగ వి. ఎస్. వ్యకళరావు, ప్రధాన కార్యదర్శిగ చూడబడి శ్రీనివాసరావు, కోకాదికారిగ చూడబడి వెంకటరమణయ్య గారలు ఎన్నుకోబడినారు.

గ్రామోద్యోగుల భవన నిర్మాణ సంఘానికి సభాకర్తలను అధ్యక్షుడుగ, గిద్దలూరు బలరామరెడ్డిగ ఉపాధ్యక్షుడుగ; చెన్నూరు వట్టానిరామయ్య, నేదురుమల్లి వట్టానిరెడ్డి, నల్లవరెడ్డి గోపాలరెడ్డిగ సభ్యులుగ ఎన్నుకున్నారు. కాలానా కార్యసర్వకూడా ఇందులో వుంటుంది.

గ్రామోద్యోగుల సంఘాలు అలంకారానికి, వత్తుల అధికృతకు వున్నట్లుండి కాని, గ్రామోద్యోగుల సాధకబాధకాలకు వువ యాగవడేట్లు లేదు. ఎందరో గ్రామోద్యోగులు ఎన్నోవిధాలుగా హింసించబడు తున్నారు; వ్యక్తిగతకక్ష సాధింపులకు గురిచేయబడుతున్నారు. టిల్లా సంఘం కాని, కాలానా సంఘాలు కాని క్షయ కయ మనకుండా గాడగిల్లలో వున్నట్లు న్నాయి. మరి టిల్లాసంఘం నిడువయో గంగా వున్నట్లుండి. అంతమాత్యంతి ఎందుకీ సంఘాలు? ఏమి చేయడానికి అధ్యక్ష కార్యదర్శులు? ఈ విధంగా అయితే సంఘంవట్టి, సంఘ కార్యక్రమాల వట్టి గ్రామోదికార్పందరిలో విశ్వాసం ఎట్లా వుంటుంది? సంఘానికి బలం ఎక్కడ నుండి వస్తుంది? మేకపోతు గాంధీకృంగా ఆప్రదవ్వుడు తళుక్కున కనబడి ఈ సమస్యలకు అలోచించాలని మా కోరక. -బి. వి.

మామూడూరు పరపతి సంఘం

అత్తుకూరుకాలానా మామూడూరు కళాల సమావేశ వరపతి సంఘానికి, కో ఆపరేటివ్ నట్ రిజిస్ట్రారు శ్రీ డి. వి. సరసింహం 29 తేది ఎన్నికలు అరిపారు. సిద్ధన వెంకటసుబ్బారెడ్డి, పర్వతరెడ్డి పెంచలరెడ్డి, గంగవరం దినరావువరెడ్డి, తమ్మివేని అయ్యసనాయుడుగారలు వైరె క్టరుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినారు. ఇందులో శ్రీ వెంకటసుబ్బారెడ్డి అధ్యక్షు డుగ, శ్రీ పెంచలరెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడుగ పరించబడినారు. -బి. వి.

కోవూరుసమితిలో బోర్డు సభ్యుడు

రివిన్యూబోర్డు సభ్యుడు శ్రీ ఎం. కె. గురుస్వామి 28 తేది కోవూరునమితిని సందర్శించారు. యల్లాయపాళెంలో ప్రభుత్వ అంక్షై నిర్మిపొయిన ప్రాథమిక ఆరోగ్యశాలకు భవనాన్ని పూర్తి చేయించ వలసిందిగా నమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులరెడ్డి కోరారు.

కన్యకలాస్పత్రి

(5 వ పేజీ కొరవ)

ఈ హాస్పిటల్, అప్పుడు మగవారికూడా ప్రవేశం కల్పించబడి, సాధారణ వైద్య శాలగా మారింది.

స్వర్గీయ డాక్టరు అల్లాడి మహాదేవయ్య తన జీవితాంతం వరకు ఈ హాస్పిటల్ డాక్టరుగా సేవజేశాడు. ఎంతోమంది ప్రాథిక వదాన్యుల విరాళాలతో ఈ హాస్పిటల్ భవనాలు పెరిగాయి; ఇంకా పెరుగు తున్నాయి. ఏ హాస్పిటల్ కూడాని వ్యభాదరణ దీనికి అందిందంటే, మీ సేరా సత్తే కారణం.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం వందా రూ. 15-00.
6 మాసములకు రూ. 8-00.
రిడివర్సి 0-30 పై.

అటల పోటీలు

శ్రీ కె. వి. అర్. మెమోరియల్ అటల పోటీలు కాలానా స్థాయిలో అనవరి 10, 11, 12 తేదిలలో రేచాల గ్రామంలో అరువదిమంది పాల్గొనవలసిన వారు 8-వ తేది లోవల మాకు తెలువవలసినది.
(ప్రవేశ రుసుము:-
బ్యాడ్ మింటా (బహుగురు) రూ. 5/-
చెతుగుడు - రూ. 3/-
తెక్రటు రి.
శ్రీ కె. వి. అర్. మెమోరియల్ బోర్డుమెంట్ కమిటీ - రేచాల.

నెల్లూరు ప్రెస్. డి. ము. కోర్టులో

I. A. 812 of 68, O. S. 141 of 65 నెల్లూరు మున్సిపల్ కోర్టులో - విడివనరు. అక్షింతం రామసుబ్బయ్య... -రెస్పాండెంట్. ప్రిన్సిపాల్ డి. కె. మేకరెడ్డి రేచాల డి. కె. మేకరెడ్డి అన్టి నియమము నకుగా ప్రెస్. డి. కె. మేకరెడ్డి అన్టి నియమము నోటీసుకుగా 28-1-69 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. రెస్పాండెంట్లు ఆ రోజు వరకు 11 గంటలకు ప్రె కోర్టుకు హాజరై తనకేదీని అక్షింతంను యెడల తెలుపు కొనవలెను. లేకుంటే పి. కె. అతని వరొక్షమలో తీర్మానించబడును.

—మేనకూరు మాహానరామిరెడ్డి, విడివనరు అధ్యక్షులు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. No. of 1968. O. S. No. 87 of 1961. శేసరి గురుమూర్తిరావు -వాది. వి. దినమలకొండయ్య వనైరాల... -వ్యతివాదులు. (4) విప్రా రత్నయ్య (6) అన్నం వీరా రావు (7) అన్నం అర్జునయ్య (9) విప్రా రత్నయ్యగారకు:- వాది ఈ నెంబరు డిక్రీనిబట్టి మీమీద అములు జరుపుచున్నాడు. వాయిదా 17-1-69 తేది. మీకేమైన అక్షింతం వున్నయెడల ఆ రోజు ప్రె కోర్టులో తెలుపు కోవలెను. మీరు రానియెడల మిమ్మ యభ్యుపార్తి చేయబడును.

—పి. ఆదినారాయణమూర్తి-క్షిదరు.

వెంకటగిరి డి. ము. కోర్టులో

E. P. No. 20 of 1967. I. P. No. 86 of 1963. డి. అప్పియల్ అన్టెం - మద్యాను - విడివనరు - (డి. హా.) రానంబెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి - రెస్పాండెంట్ - (కె. కెట్టరు.)

To: రానంబెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి అనవారికి:-

ఈ నెంబరు విడివనరు (డి. హా.) అప్పురెయ్యబడిన మీ కాలానా పెద్దయ్య దాఖలా నిర్దాష్టికి యాలం వరకు గ్రంథ యించమని కోరుతూ విడివనరా దాఖలచేసి యున్నందువల్ల అందులకుగాను మీకేమైనా అక్షింతంన్న 7-1-69 తేదిన వరకు 10 గంటలకు ప్రె కోర్టుకు హాజరై తెలుపు కొనవలసినది. లేకున్న మీ వరొక్షమందు విచారిం చి తీర్మానించబడును యిందు మూలముగా తెలియవలసినది.
—వై. రామారావు, విడివనరు అధ్యక్షులు, గూడూరు.

పిల్లల వివర్ స్టేస్ (బిల్ల) వ్యాధులకు

టిక్, విడాక్తురు గారు

ఈ నెల 14 తేదిన
ఉదయం 8 గం. నుండి
12 గంటల వరకు

రూమ్ నె. 17, నియోకోమలరాడ్, (ట్రాబుకర్డు నెల్లూరులో)

వైద్య సలహానిచ్చెదరు.

ప్రాక్టిస్టులు: డి. అర్జున్ మెడికల్ స్టోర్సు,
జండా యేజంట్లు - (ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు).

(5 వ పేజీ కొరవ)

afterwards. You will be nearer to Heaven through Foot ball than through a study of the Gita. You will understand Gita better with your biceps, your muscles, a little stronger" అంటారు.

ఇంకా శంకరకాగారికి ప్రెస్ చూడడంలోనూ, ఇంజనీరులను వంశకం లోను, యితర అభివృద్ధివనులను చక్కచక్క అరివిందంలోనుకన్న మరే విషయం లోనూ వ్యావకం లేకపోవచ్చు. ఆయన వర నేనుకూడా అటుగాజేమికాదు, అటుల నట్ట నాటినట్లంతం ఎట్లాంటి 'శ్రీహరి' అని రచించినాడు. అట్లాంటి నంవత్తరం మాత్రా జిల్లా అటుపోటీలకు అయిన అడ్డు తగలడం నామటుకు నేను హర్షించలేను. అంతప్రదేశ 'స్పార్ట్స్ క్వార్టర్' వారు దీన్ని తీవ్రమైన చర్యగా చరిగించడమయ్యింది.

ఏమైనా శంకరకాగారు పాపం 'కాంక్షావర్షియల్' వ్యక్తి అవుతున్నారు. ఇటీవలే శ్రీ శంకరకాగారు ఒక 'అంగుడినవత్తిక'లో ముగ్గురువ్యక్తుల లేఖలకు కీర్తిక అయ్యారు. శ్రీ శంకరకాగారి దొంగలపై తాననవత్తుడు వెలవాడ పాపి రెడ్డిగారు అసెంబ్లీలో వోక ఉపాసా ప్రేర్మడం-అందుకుడు ముందు వెన్నెల కంటి రామయ్య. తర్వాత వెలవాడ శివకోటారెడ్డిగారు, ఆకర్షాత హైదాబాదునుండి యింకొకవ్యక్తి లేఖ వరంపరను వ్యాకారు. శంకరకాగారి దిక్కుదొడ్డి గలిగిన నివ్వవంటి వినియోగమైన అధికారి యిట్లాంటి కాంక్షావర్షియల్ గురికావడం, వ్యక్తికి యివ్వకు జిల్లా శ్రీధరాచారిల వునురుపోసుకోవల్సిరావడం నామటుకు నాకు బాధగానేవుంది.

అటు వ్యప్తానన వద్దిందికాబట్టి కొన్ని విషయాలు-నెల్లూరు అడవాళ్ళు 'బ్యాడ్ మింటా'లో వ్యవసాయ నడిపించుకొంటున్నారు, నెరబాణలెనని రజావుదేనుకో గలుగుతున్నారు. గతనంవత్తరం రాష్ట్ర స్థాయిలో మనవాళ్ళే 'బ్యాడ్ మింటా' మీద నాడులుగా పరిగణనలోకివచ్చారు. మళ్ళీ ఈ నంవత్తరం నెగ్గురు - ఈ మధ్యన అగ్గయ్యపేటలో జరిగిన బోర్డుమెంట్లో-గుంటూరు, గుడివాడవాళ్ళను దిక్కుగా వోడగాజ్ఞాడు. వి. శ్రీవాసులమ్మ, పి.

కారడ (వీరిద్దరూ దొడ్ల కొనలమ్మ కాలేజీ స్టాఫ్ మెంబర్లు); వి. కర్పూ, దాక్షరం పి. విజయలక్ష్మి (పెద్దానుకల దాక్షరం)- ఇదోకమే పేరు గుర్తుకొనవలసింది-వీళ్ళూ నెల్లూరు జిల్లా. గతనంవత్తరం వి. శ్రీనివాసులమ్మగారు అఖిలభారతస్థాయిలో 'బ్యాడ్ మింటా' స్టార్ ఆఫ్ ఇండియాగా కూడా ఎన్నికైన విషయం పాఠకులకు విదితమేనగుతుంది. ఈ నంవత్తరం కూడా వచ్చేవారంనుండి శేరళ, శంకర నగర్ లోకాలో నేషనల్ లేడీస్ బ్యాడ్ మింటా బోర్డుమెంట్ జరుగబోతున్నది. వీళ్ళుకూడా శేరళ వెళ్తున్నారు. మళ్ళీ శ్రీనివాసులమ్మ 'స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా'గా రాంగడనే ఆశిస్తాము.

మనవాళ్ళు 'గేము'లోకూడా 'కర వ్లస్' పెంచుతున్నారంటే ఏమనుకోవాలి? లేకుంటే ఏమిటి వెనకీవో? గతనంవత్తరం నేషనల్ లోనే అంద్య ఫ్టేట్ ప్లేయర్ గా అడి, ప్యశ్చేక వ్యశంనలుకూడా అందుకున్న నెల్లూరు హాజీ అటుగాడు దిరంజీవి వి. నారాయణరావు (వి. ఆర్. కాలేజీ పి. యు. సి. విద్యార్థి) యివ్వకు కోనకొన్నా శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ స్థాయి జీముకు ఎన్నిక కా లేడంటే ఏమనాలి?

అమధ్యన డిజిలో జరిగిన నేషనల్ హాజీ బోర్డుమెంట్ లో మై నూరు లో అంద్యజీములో అడిన మన నారాయణ రావునుగూర్చి 'హిందూ' వ (31 క 1968 ఏప్రిల్ 3) లేడి నందిలో ఏమి వాసిందో చూడండి: "Andhra's inside-right Narayan Rao who worked hard throughout was the cynosure of all eyes after he had netted the fine goal. Within three minutes from the start fastening himself on to a stray pass this talented inside-right wove his way through...with a clever shot..."

ఇంతకంటే యింకేమికావాలి నారాయణరావు అటుకు? మరి యింత వ్యతిరేక వంతుడైన అటుగాడు ఇంకొక యూనివర్సిటీ పోటీలకు కోనకొన్నా వెంకటేశ్వర విశ్వ విద్యాలయం జీముకు సెలక్షన్ కాలేడంటే అనడం యూనివర్సిటీ 'గేము పెలెక్షన్' వాళ్ళను ఏమనాలి? ఇక్కడకూడా సిపా రనులు, రెకమెండేషన్లు, యితర అమీరితి విధానాలకు కావున్నదనుకోవాలి? ఇంత ఘోరమా?

ఈ ఇంకొక యూనివర్సిటీ బోర్డు మెంట్లకు గతనంవత్తరం వి. ఆర్.

కాలేజీ గేమువంతునుండి రెండు వేల రూపాయలు కాబోలు విశ్వవిద్యాలయం వారు వసూలుకొంటుంది. కడకు జరిగింది. తమతమ కాలేజీస్టేమర్ చిలుకాయలను గాలికి వదిలేసి వంతుకుండా, వారికోబాటు అయ్యా కాలేజీ ఫీజులకై డైరెక్టు వెళ్ళుతుంటే యిట్లాంటి అన్యాయాలు జరిగివుండేదానికి అంతగా కావుండేదేకాదేమో. వి. ఆర్. కాలేజీ వుండదానికేమో ముగ్గురు ఫీజులకై డైరెక్టున్నారు, వోకరుకాదు, యిద్దరు కాదు, కానీ ఈ సెలక్షన్లన్నీ తోడుగా వోకరైనా వెళ్ళవచ్చులేదు. ఎవరైనా ఏం వ్యయోజనం?

నెల్లూరు కెమెరాక్లబ్బు- అనే పేరుతో వోకటి అవకరింది. పోటోగ్రఫీ (పియూ లంకా) ల్ని యిటీవల కొంత గడవిక చేశారు, వారంవారం పోటోగ్రఫీ పైక్లాసులుకూడా నడుపుతున్నారు. ఒకపోటోగ్రఫీ ప్రదర్శనకుకూడా టాన్ హాలు రీడింగు రూములో యేర్పాటుచేశారు. అడిచూదినవ్వుడు, నెల్లూర్లో యింతమంది కొద్దిగోస్తూ ప్యతిరేకవంతులైన పోటోగ్రఫర్లు వున్నారా అని ఆశ్చర్యమేసింది. ప్యోపెషనల్ గాకపోయినా బెత్తాపాక పోటోగ్రఫర్లలో ప్రతిభావ్యక్తతలు దండిగానే వ్యక్తమయ్యాయి.

ఉదాహరణకు నెల్లూరు మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేట్ శ్రీ వి. పాండురంగరావుగారు అంతమంది పోటోగ్రఫర్లని 'లోకలిస్టు' కింత వరదాకా తెలియదు. వారు తీసిన నాలుగుడు పోటోలు ఎంతో హృదయంగమంగా వుండేనాయి, ముఖ్యంగా వారి 'మంచు వుడయం' అనేపోటో. ఇకనలే, ఎ. వి. వి. నరసింగరావుగారి పోటోలు తెలుగు వార వ (31 కల్లో) చాలమందికి నువరిచయమే. వీరు నెల్లూరు వి. ఇడి. ట్రయినింగ్ కాలేజీ లెక్చరరు. గొప్ప అమెయ్యూర్ పోటోగ్రఫర్, నందేహంలేదు. కానీ ప్రవర్తనలో అంతటి వద్ది ప్యోపెషనల్ దోరటి తొంగి చూస్తుంటుందని ఎవరనుకోగలరు?

కొన్ని అశ్చర్యకారాలు- మన మార్ క్విట్ట రైట్ కామ్రేడు వి. అనంతరామయ్య గారి రెండు పోటోలు బాగానే వుండేనాయి- అయితే మార్ క్విట్టానికి సంబంధించినది కావనుకోండి- అచానలేలేదు. దాక్షరం మధుసూదనశాస్త్రి, డి. డి. రామచంద్రాశాస్త్రి పోటోలు కూడా వున్నవి. వర్తమాన స్థాయిలోవున్న యువకుడు పులిగండ్ల నాగరాజ్ పరవాలేదు. నరేయక, అడ్వోకేట్ కాని అడ్వోకేట్, అనేక కళల నంగమ స్థానమనదగిన పి. వేణుగోపాల రెడ్డిగారి నెల్లూరు జేవాలయాల కిచ్చకోటను వ్యక్తిగంగా ప్రదర్శించిన తీరు వోక 'హైలైట్'గానే పేర్కొనవచ్చు. అల్లూరు కోటారెడ్డి, పెద్దలక, పి. జి. ఎస్. రెడ్డి, కె. ఎం. మూర్తి- యిట్లా చాలా చాలా మంది వున్నారు, అందరికీ అభివందనాలు.

పెద్దది తరగతులు జరుగుతున్నాయి, దీక్షగా పెంధిరావను నేర్చుకుంటున్నారు నెల్లూరు కుక్కవాళ్ళు. తన శక్తివంధన లేకుండానే సి. వి. రామచంద్రారావు మారి పోస్తున్నాడు. 'ఎస్' అనేబదులు వీ (oui) అంటున్నారు; థ్యాంక్స్ అంటున్నారు పెద్దదిలో 'హ్యూరే' అంటున్నారు - వరవాలేదు. పెంధికాగానే; సంస్కృతం, తమిళం మీద వదాలనుకుంటున్నారు, నేర్చుకునేవాళ్ళుండాల్సినా, అరెండా నేను చెప్పగలను అంటున్నారు వి. ఆర్. కాలేజీ లెక్చరరు శ్రీ రామవన్. కృమంగా ఇదొక వివిధ భాషాభ్యయన మండలిగా రూపొందగలదా ఏం అల్పమన్నది.

మొన్న డి. ట్రిలో జరిగిన 'ఇంటర్నేషనల్ బాగ్యఫీ నడమ'కు వెళ్ళిన ఇమకొద్ది మంది అందుల్లో నెల్లూరు వి. ఇడి. ట్రయినింగ్ కాలేజీ ప్యోపెషల్ శ్రీ దీనదయాల్ గారొకరు. అయిన అక్కణ్ణుండి ఎన్నో బాగ్యఫీ వున్నాయి తెచ్చారు. వాటిల్ని

చూస్తుంటే 'బాగ్యఫీ' కూడా యింతటి రసవంతమైన వజ్రా అనిపిస్తున్నది. ఎవరో తెన్నార్క్ మహిళ మద్రాసు-మైసూరు-శేరళలో కాఫీ-టీ కోటలైన, ఇంకెవరో జర్మన్ మహిళ హిమాలయాలైన బృహత్తరమైన, రసవత్తరమైన, విజ్ఞానవ్యవధులైన బాగ్యఫీ వున్నాయి వ్యాస్తుంటే, మన మిక్కడ గోళ్ళుగిట్టుకుంటున్నామా అనిపిస్తున్నది.

ఇటీవల నెల్లూరు రోజురిక్లబ్బువారు స్థానిక కాలేజీ-హైస్కూళ్ళ విద్యార్థులకు కల్పి జరిపిన ఆంధ్రాంగ్ల సంస్కృతాల్లో ఎక్కువ వ్యయిజాలు పొందడం, ప్రత్యేక పీట్లను కూడా దొడ్ల కొనలమ్మ కాలేజీ వారు పొందడం వోక విశేషమనే చెప్పాలి. వ్యావరదనల్లోనేకాదు, వేదికపై కెక్కి చేసిన వ్యవస్థాన పోటీల్లోకూడా అడవాళ్ళు గెలవడం ప్రత్యేకించి క్లాసురీయమైన విషయమేనగుతుంది.

ఇంగ్లీషు ఎలక్ట్రాషన్ లో కె. లక్ష్మి, తెలుగు ఎలక్ట్రాషన్ లో ఇందిరాపియదర్శిని, యీ రెంటిలోనూ నమానమైన వ్యక్తులు వ్యవర్ధించినందుకు నురా అసంతోష్యోమ - వ్యక్తేక ఇంకా మా నాలుగు పొందారు. వీరందరూకూడా దొడ్ల కొనలమ్మ కాలేజీ విద్యార్థులే.

ఇక సంస్కృత వ్యావరదన పోటీలో ద్వితియ ఇంకా మా నం వోక ముస్లిం విద్యార్థి ఎస్. కె. నవీనాహెడ్ పొందడం అశ్చర్యకరమైన విషయమే. ఈ ఇంకా మాన ప్రదానం మొన్న రోజురి గవర్నరు గజేత్ క వచ్చినవ్వుడు జరిగింది. అనంద ర్పంలోనే-కామేడ్ అనంతరామయ్యగారి కుమార్తె నమత నం ప్రదానమైన 'యాద్రవా' భరతకావ్య ప్రదర్శన గావించడంకూడా అశ్చర్యకరమైన అంశమే.

నూరేళ్ల నాటి ఆస్పత్రులు

(5 వ పేజీ కొరవ)

కాలాకాలతోబాడిన నెల్లూరుజిల్లా నిజర జనాభా 10 లక్షల 35 వేల 3 వందల 31. 1869 నంవత్తరంలో 10 లక్షలందన జిల్లాజనాభా యీ 1969 నంవత్తరంలో 30 లక్షలు పైబడివుంటుందని అంచనా వేసుకోవచ్చు. (1961 సెన్సస్ లెక్కల వ్యకారం జిల్లాజనాభా 26 లక్షలు కాబోలు వుండొంది.) చూశారా యీ నూరేళ్ళలో జిల్లా జనాభా ఎంత పెరిగిబాటున్నదో-

చూడండికొలెండి.
మళ్ళీ మొదటికొస్తాం- 1869 లో 10 లక్షల 35 వేల జనాభా వుంటే 1867 నంవత్తరంలోనే వోక్క కలరా వ్యాధివల్ల జిల్లాలో 7337 మంది మరణించారు. 1867 నంవత్తరంలో మొత్తం మరణాల సంఖ్య 25,531. ఇందులో వోక్క కలరా మరణాలసంఖ్య 7337 అంటే, దాదాపు మూడోవంతు కలరావల్ల జరిగిన దావులే నన్నమాట. దీన్ని అట్లే చెప్పవచ్చు- అప్పుడు కలరావ్యాధి జిల్లాలో ఎంత వున్నవంటా వుండేదో.
1866 నంవత్తరంనుండి 1870 దాకా జిల్లాలో మొత్తం కలరాదావులే 10 వేల 5 వందల 42 వుండేనాయి. నరానరిన వోక్కోగూకూడా వదిమింది దొప్పన యీ వ్యాధికాటికి వరుగులు చచ్చినట్లు చచ్చారన్నమాట. ఇంత వున్నవంటా కలరావ్యాధి ఇంకా చురే ప్యాంతంలో పోలికలులేదు.
ఇక వోక్క నెల్లూరుబోసు విషయం తీసుకున్నా వరిస్థితి యింకా భయంకరంగా వున్నదే అర్థమవుతుంది. ప్రెయిల్ గ్రంథం నుండి సంకలనం చేయబడి జమీన్దార్లలో దారావాహినిగా కృమరింపబడిన 'నూరేళ్ల నాటి నెల్లూరు విషయాల'లో వోకదొక నెల్లూరు కలరా వుర్వకాన్నిగూర్చి చెప్తాయితో అంటాడు ప్రెయిల్.

"I had some experience of cholera outbreaks in other parts of India but in point of severity, and virulence the outbreak in Nellore exceeded anything of the kind I had ever seen before or after..." అంటాడు.
ప్రెయిల్ వుద్వ్యగరిక్త్యా అటు వుత్తర భారతంలోనూ యిటు దక్షిణభారతంలోనూ వలకావుల్లే వరిచేశాడు, అయీ ప్యాంతాల్లోసోకిన కలరావ్యాధిని కల్లారా చూచినవాడే. అందుకనే అంటాడు- నెల్లూర్లో యీ కలరావ్యాధి వ్యాపించినంత వుగ్గాగా, తీవ్రంగా, వుర్వకంగా కామ మరెక్కడా చూచినానీ, విడిగానీ లేదంటాడు- అంతకుమించుకానీ, తర్వాతకానీ.
నెల్లూరులో కలరా తీక్షణతనుగూర్చి యింకా వరిస్తాడు చూడండి ప్రెయిల్- "Cholera was raging in Nellore and 98 prisoners out of a Jail population of 500 died of the disease within 10 days. Twice a day the dead (some times as many as five at a time) used to be conveyed in open carts drawn by convicts to the dry bed of the river pennar where they were buried without ceremony".
—కొరవ 7 వ పేజీలో

'నిర్మల' క్యాలెండరు

మీరు మా హిపువద్ద

'నిర్మల' వక్రపాడి

తీసికొనునప్పుడు

మా 1969 సంవత్సరం 12 పేజీల

క్యాలెండరును

అడిగి తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

నిర్మల వక్రపాడి మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ

మేనేజింగు పార్టనర్ : బి. కొండారెడ్డి

ట్రంటురోడ్డు (ఫోన్ : 795) నెల్లూరు

నవ్యతకు మారుపేరు 'నవీ'

నవనాగరిక యువతీ యువకుల రుచులకు; సాంప్రదాయజ్ఞుల అభిరుచులకు అనుగుణమైన అన్నిరకాల వస్త్రాలున్నాయి.

నవీ వస్త్రాలయ

ట్రంటురోడ్డు, నెల్లూరు.

ఫోన్: 838.